

Brussell, 2 ta' Diċembru 2021
(OR. en)

14317/21

**Fajl Interistituzzjonali:
2021/0050(COD)**

**SOC 687
EMPL 517
GENDER 122
ANTIDISCRIM 104
CODEC 1536
IA 187**

NOTA

minn:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti (Parti 1)
lil:	Kunsill (EPSCO)
Nru dok. Cion:	6750/21 - COM(2021) 93 final
Suġġett:	Proposta għal DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL għat-tisħiħ tal-applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali bejn l-irġiel u n-nisa permezz ta' trasparenza fil-pagi u mekkaniżmi ta' infurzar - Approċċ ġenerali

I. INTRODUZZJONI

Il-Kummissjoni ppreżentat il-proposta tagħha għal "Direttiva għat-tisħiħ tal-applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali bejn l-irġiel u n-nisa permezz ta' trasparenza fil-pagi u mekkaniżmi ta' infurzar" fl-4 ta' Marzu 2021, bi twegiba għas-sejha tal-Kunsill ta' Ġunju 2019 biex jiġu żviluppati miżuri konkreti biex tiżdied it-trasparenza fil-pagi.

Id-Direttiva għandha l-għan li:

- (i) tistabilixxi rekwiżiti minimi għat-tisħiħ tal-applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali għall-irġiel u n-nisa għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta' valur ugwali;

(ii) telimina d-diskriminazzjoni abbażi tas-sess permezz tat-tisħih tat-trasparenza tas-sistemi tal-pagi, u

(iii) ittejjeb l-infurzar tad-drittijiet u l-obbligi relatati ma' paga ugwali.

Il-parlamenti nazzjonali ta' DK, ES, IT, PT u SE ppreżentaw opinjonijiet motivati fi żmien tmien ġimgħat mill-preżentazzjoni tal-proposta tal-Kummissjoni, skont l-Artikolu 6 tal-Protokoll Nru 2 anness mat-Trattati.

Il-baži ġuridika proposta hija l-Artikolu 157(3) TFUE, li jesigi li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja.

Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta l-opinjoni tiegħu fis-sessjoni plenarja tiegħu tad-9 ta' Ġunju 2021.

II. DISKUSSIONIJET MATUL IL-PRESIDENZA SLOVENA

Fil-Kunsill, l-eżami tal-proposta twettaq fil-Grupp ta' Hidma dwar Kwistjonijiet Soċjali fejn ġew ippreżentati sitt testi ta' kompromess. Il-Presidenza kellha tmien granet shaħ ta' laqgħat tal-grupp ta' hidma u hafna deliberazzjonijiet bilaterali sabiex jinstabu soluzzjonijiet adatti biex jiġi indirizzat it-tħassib tad-delegazzjonijiet.

Kwistjonijiet ewlenin indirizzati fil-korpi preparatorji tal-Kunsill

1. Proporzjonalità u tfixkil tas-sistemi nazzjonali

Matul id-diskussjoni dwar il-Valutazzjoni tal-impatt ingħatat attenzjoni kbira lill-ġustifikazzjoni u l-ispjegazzjoni dettaljata tal-proposta sabiex jiġi indirizzat it-tħassib dwar il-proporzjonalità tas-soluzzjonijiet proposti. Hafna delegazzjonijiet indikaw il-kumplessità kbira u n-natura preskrittiva tal-proposta u enfasizzaw il-ħtieġa għal aktar flessibilità fl-implimentazzjoni tad-Direttiva. Diversi delegazzjonijiet esprimew tħassib li l-obbligi proposti jfixklu l-mudelli tas-suq tax-xogħol tagħhom u r-rwol tas-sħab soċjali f'dan ir-rigward.

Is-soluzzjonijiet proposti mill-Presidenza għandhom l-għan li jissimplifikaw is-sistema ta' monitoraġġ tal-implimentazzjoni tad-Direttiva. Ġew emendati diversi dispozizzjonijiet sabiex jiġi ċċarat li l-proposta ma għandhiex tfixxkel il-mudelli nazzjonali tas-suq tax-xogħol. Il-proposta tal-Presidenza tqis ir-rwol tas-sħab soċjali u l-awtonomija tad-djalogu soċjali. Barra minn hekk, diversi kuncetti ewlenin tal-proposta ġew definiti mill-ġdid jew iċċarati aktar sabiex jiġi indirizzat kull dubju fit-tifsira tat-terminologija u tiġi żgurata l-applikazzjoni uniformi tad-Direttiva.

2. *Żieda fil-piżijiet finanzjarji u amministrattivi għall-impjegaturi, speċjalment l-impjegaturi mikro u żgħar*

Filwaqt li appoġġaw l-għan tal-proposta diversi delegazzjonijiet esprimew tħassib dwar il-piż amministrattiv u finanzjarju li mistenni jkollhom l-impjegaturi meta jimplimentaw l-obbligi tat-trasparenza fil-pagi. Xi delegazzjonijiet kienu tal-opinjoni li l-SMEs għandhom ikunu eżentati minn xi wħud mill-obbligi. Kien hemm ukoll tħassib dwar id-data li l-impjegaturi b'mill-inqas 250 ħaddiem għandhom jipprovdu fir-rappurtar dwar il-pagi. Għal xi delegazzjonijiet id-data mitluba kienet eċċessiva wisq. Min-naħa l-oħra, xi delegazzjonijiet kienu favur li jitbaxxa l-limitu għar-rappurtar obbligatorju dwar il-pagi sabiex dan jinkludi wkoll il-kumpanniji ta' daqs medju.

Fil-proposta ta' kompromess tagħha, il-Presidenza zammet il-limitu ta' 250 ħaddiem kif ukoll id-data meħtieġa għar-rappurtar dwar il-pagi, li huwa meqjus bħala bilanċ tajjeb. Madankollu, introduċiet diversi eżenzjonijiet għall-impjegaturi mikro u żgħar. B'mod partikolari, il-proposta tal-Presidenza tiċċara l-kriterji li għandhom jintużaw meta jiġi applikat il-kuncett ta' xogħol ta' valur ugwali li għandu jiffacilita l-applikazzjoni.

3. *Dispożizzjonijiet relatati mal-forom ikkombinati ta' diskriminazzjoni.*

Għalkemm il-proposta tipprevedi li impjegaturi jiġbru data relatata biss ma' diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess tal-ħaddiem, xi delegazzjonijiet esprimew tħassib dwar id-dispożizzjoni li għandha x'taqsam mal-kunsiderazzjoni tal-akkumulazzjoni tad-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess u d-diskriminazzjoni għal raġunijiet oħra protetti. Xi delegazzjonijiet qajmu kwistjoni ta' konsegwenzi mhux ċari ta' dik id-dispożizzjoni.

Il-proposta tal-Presidenza tiċċara li l-kamp ta' applikazzjoni tal-obbligi tal-impjegaturi fir-rigward tal-mizuri ta' trasparenza fil-pagi ma jinbidilx. Tiċċara wkoll li għandu jkun possibbli wkoll li jittieħed kont, fil-kuntest tad-diskriminazzjoni fil-pagi abbażi tal-ġeneru, tad-diskriminazzjoni bbażata fuq raġunijiet ikkombinati biex b'hekk il-qrati jew l-awtorità kompetenti jkunu jistgħu jieħdu kont debitu ta' dik id-diskriminazzjoni.

4. *Il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva, speċjalment b'rabta mal-applikanti għall-impjieg*

Xi delegazzjonijiet indikaw li l-proposta tapplika għall-ħaddiema u ma tkoprix l-applikanti għal impjieg u għalhekk kienu xettiċi dwar id-dispożizzjoni li tipprevedi t-trasparenza fil-pagi qabel impjieg.

Il-proposta tal-Presidenza tiċċara li għall-fini ta' trasparenza fil-pagi qabel l-impjieg id-Direttiva tapplika wkoll għall-applikanti għal impjieg.

5. *Rimedji u infurzar ta' drittijiet u obbligi marbuta mal-prinċipju ta' paga ugwali*

Hafna delegazzjonijiet esprimew tħassib b'rabta mad-dispożizzjonijiet proposti dwar rimedji u mekkaniżmi ta' infurzar għad-drittijiet u l-obbligi marbuta mal-prinċipju ta' paga ugwali. Id-delegazzjonijiet kienu tal-opinjoni li d-dispożizzjonijiet kienu dettaljati wisq u jfixklu s-sistemi ġudizzjarji nazzjonali. B'mod partikolari, tqajjem tħassib importanti dwar it-trasferiment tal-oneru tal-provi, il-prova ta' xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali u l-użu ta' sors uniku u l-komparatur ipotetiku f'dan ir-rigward, il-perjodi ta' preskrizzjoni, l-ispejjeż legali u ġudizzjarji, u s-sanzjonijiet.

Il-proposta tal-Presidenza tindirizza l-parti l-kbira mit-tħassib imqajjem mid-delegazzjonijiet billi tippermetti aktar flessibbiltà lill-Istati Membri filwaqt li żżomm l-elementi ewlenin meħtieġa għall-applikazzjoni effettiva tal-prinċipju ta' paga ugwali. Fost oħrajn, il-proposta tal-Presidenza tiċċara l-użu ta' sors uniku u l-komparatur ipotetiku meta jiġi ppruvat xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali.

B'kont meħud tal-kwistjonijiet deskritti hawn fuq, it-test ta' kompromess tal-Presidenza jqis il-mudelli differenti tas-suq tax-xogħol kif ukoll ir-rwol tas-šhab soċjali. Jinkludi eżenzjonijiet u derogi għal impjegaturi mikro u žgħar biex jiġi minimizzat l-impatt finanzjarju u amministrattiv tad-dispożizzjonijiet speċifiċi. Barra minn hekk, joffri aktar flessibbiltà lill-Istati Membri għall-infurzar tal-proposta.

L-elementi ewlenin introdotti meta mqabbla mal-proposta tal-Kummissjoni huma mnizzla hawn taħt:

- Fejn jidhol il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva, il-Presidenza introduċiet bidliet biex l-applikanti għal impjieg jiddaħhlu fil-kamp ta' applikazzjoni għall-finijiet tal-mizuri ta' trasparenza fil-pagi qabel l-impjieg.
- Bil-ħsieb li tittejjeb l-applikazzjoni uniformi tal-kunċetti ewlenin u li jkunu mifhuma aħjar, il-Presidenza pproponiet fl-Artikolu 2 iż-żieda tad-definizzjonijiet ta' "prinċipju ta' paga ugwali", "korp ta' kontroll", "rappreżentanti tal-ħaddiema", "impjegaturi mikro", u "impjegaturi žgħar".
- Fir-rigward tad-diskriminazzjoni kkombinata, il-kompromess tal-Presidenza jiċċara li din id-Direttiva tieħu kont debitu ta' kull sitwazzjoni ta' żvantaġġ li tirriżulta minn diskriminazzjoni intersezzjonali, iżda ma tinvolvix obbligi addizzjonali biex l-impjegaturi jiġbru data marbuta ma' raġunijiet protetti minbarra s-sess.

- Dwar il-kriterji li għandhom jitqiesu fl-evalwazzjoni tal-kompiti mwettqa f'organizzazzjoni, sabiex jiġi applikat il-kunċett tax-xogħol ta' valur ugwali, il-Presidenza pproponiet li jintuża sett ta' erba' kriterji (ħiliet, sforz, responsabbiltà u kundizzjonijiet tax-xogħol), ibbażat fuq il-Linji Gwida ezistenti tal-Unjoni Ewropea.
- Bil-għan li jitnaqqas il-piż amministrattiv għall-impjegaturi mikro u żgħar, il-kompromess tal-Presidenza daħħal il-possibbiltà ta' eżenzjonijiet għal impjegaturi mikro u żgħar għal uħud mill-obbligi marbuta mat-trasparenza fil-pagi.
- Fejn jidhol it-tħassib dwar id-djalogu soċjali u r-rwol tas-sħab soċjali, il-Presidenza pproponiet emendi għal għadd ta' dispożizzjonijiet li jippermettu flessibbiltà bbażata fuq il-liġi jew il-prattika nazzjonali u jqisu l-mudelli differenti tas-suq tax-xogħol.
- B'referenza għad-dispożizzjonijiet dwar ir-rimedji u l-infurzar tal-prinċipju ta' paga ugwali, il-proposta ta' kompromess tal-Presidenza tiegħu kont debitu tat-tħassib tad-delegazzjonijiet, b'rabta mas-sistemi ġudizzjarji nazzjonali differenti. Iddahħlu diversi bidliet biex jippermettu lill-Istati Membri aktar flessibbiltà fejn jidhlu r-regoli għat-trasferiment tal-oneru tal-provi, il-perjodi ta' preskrizzjoni, l-ispejjeż legali u ġudizzjarji, u s-sanzjonijiet.
- B'mod partikolari, biex ittaffi t-tħassib imqajjem minn diversi delegazzjonijiet dwar l-użu ta' "komparatur ipotetiku" fl-itigazzjoni dwar ix-xogħol, il-Presidenza ċċarat il-kunċett u s-sitwazzjonijiet meta għandu jintuża dan il-komparatur. Il-proposta ta' kompromess tal-Presidenza għandha l-għan ukoll li ma tillimitax il-valutazzjoni ta' jekk il-haddiema humiex f'sitwazzjoni komparabbli għal sitwazzjonijiet fejn haddiema nisa u rġiel jaħdmu għall-istess impjegatur; din il-possibbiltà hija estiza għal sors uniku li jistabbilixxi l-kundizzjonijiet tal-paga;
- Dwar il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali, il-Presidenza biddlet il-proposta inizjali biex tiżgura biżżejjed flessibbiltà għall-Istati Membri.

Fl-Anness, il-bidliet meta mqabbla mal-proposta tal-Kummissjoni, murija fid-dokument ST 6750/21, huma mmarkati b'**tipa grassa** u t-thassir huwa mmarkat bi [...].

Fil-Coreper tal-1 ta' Dicembru 2021 maġġoranza wiesgħa ta' delegazzjonijiet appoġġaw il-ħidma li saret mill-Presidenza u qablu li t-test ta' kompromess huwa bażi solida għal negozjati futuri mal-Parlament Ewropew. Xi delegazzjonijiet iddispjaċihom li t-test ma kienx soġġett għal aktar diskussjoni fil-livell tekniku. Filwaqt li xi delegazzjonijiet kienu għadhom mhumiex f'pożizzjoni li jneħħu r-rizervi ta' skrutinju ġenerali tagħhom, il-maġġoranza l-kbira tad-delegazzjonijiet qablu li t-test huwa matur biżżejjed biex jintbagħat lill-Kunsill EPSCO bil-hsieb li jintlaħaq Approċċ Ġenerali.

Rizervi pendenti

Rizervi ta' skrutinju ġenerali: AT, DE, HU, IE, RO, SE, SK, FI.

Rizervi ta' skrutinju parlamentari: EE.

III. KONKLUŻJONI

Il-Kunsill (EPSCO) huwa mistieden jilħaq Approċċ Ġenerali dwar it-test kif jinsab fl-Anness għal din in-Nota u jagħti mandat lill-Presidenza biex tidhol f'negozjati dwar dan il-fajl mar-rappreżentanti tal-Parlament Ewropew.

Proposta għal

DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
għat-tishih tal-applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali għal xogħol ugwali
jew xogħol ta' valur ugwali bejn l-irġiel u n-nisa permezz ta'
trasparenza fil-pagi u mekkanizmi ta' infurzar

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 157(3) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja,

Billi:

- (1) L-Artikoli 2 u 3(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea jistabilixxu d-dritt għall-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel bħala wiehed mill-valuri u l-kompiti essenzjali tal-Unjoni.
- (2) L-Artikoli 8 u 10 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("TFUE") jipprovdu li l-Unjoni għandha tfittex li telimina l-inugwaljanzi, li tippromwovi l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa u li tiġġieled kull diskriminazzjoni bbażata fuq il-generu fl-attivitajiet kollha tagħha.

¹ ĠU C , p.

- (3) L-Artikolu 157(1) TFUE jobbliga lil kull Stat Membru biex jiżgura li jiġi applikat il-prinċipju ta' paga ugwali għall-ħaddiema rġiel u nisa għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta' valur ugwali (**minn hawn 'il quddiem il-prinċipju ta' paga ugwali**).
- (4) L-Artikolu 23 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea jipprovdi li l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel trid tiġi żgurata fl-oqsma kollha, inkluż l-impjieg, ix-xogħol u l-paga.
- (5) Il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali², ipproklamat b'mod kongunt mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni, jinkorpora fost il-prinċipji tiegħu l-ugwaljanza fit-trattament u l-opportunitajiet bejn in-nisa u l-irġiel, u d-dritt għal paga ugwali għal xogħol ta' valur ugwali.
- (6) Id-Direttiva 2006/54/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³ tistipula li għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta' valur ugwali, trid tiġi eliminata d-diskriminazzjoni diretta u indiretta fuq bażi ta' ġeneru fir-rigward tal-aspetti u l-kundizzjonijiet kollha tar-remunerazzjoni. B'mod partikolari, meta tintuża sistema ta' klassifikazzjoni tal-impjiegi biex tiġi ddeterminata l-paga, din jenħtieġ li tkun ibbażata fuq l-istess kriterji kemm għall-irġiel kif ukoll għan-nisa u għalhekk jenħtieġ li tkun imfassla b'tali mod li teskludi kull diskriminazzjoni minhabba l-ġeneru.

² https://ec.europa.eu/info/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_mt

³ Id-Direttiva 2006/54/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2006 dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' opportunitajiet indaqs u ta' trattament ugwali tal-irġiel u n-nisa fi kwistjonijiet ta' impjiegi u xogħol (ĠU L 204, 26.7.2006, p. 23).

- (7) L-evalwazzjoni tal-2020⁴ sabet li l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali hija mxekkla minn nuqqas ta' trasparenza fis-sistemi tal-pagi, nuqqas ta' ċertezza legali dwar il-kunċett ta' "xogħol ta' valur ugwali", u minn ostakli proċedurali ffaċċjati minn vittmi ta' diskriminazzjoni. Il-haddiema ma għandhomx l-informazzjoni li huma jeħtieġu biex jirnexxielhom jagħmlu talba għal paga ugwali u b'mod partikolari l-informazzjoni dwar il-livelli tal-pagi għal kategoriji ta' haddiema li jwettqu xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali. Ir-rapport sab li trasparenza ikbar tista' tippermetti li jiġi żvelat preġudizzju u diskriminazzjoni fuq il-bażi tal-ġeneru fl-istrutturi tal-pagi ta' intrapriża jew organizzazzjoni. Din tippermetti wkoll lill-impjegati, lill-impjegaturi u lis-shab soċjali jieħdu azzjoni xierqa biex jinfurzwaw id-dritt għal paga ugwali.
- (8) Wara evalwazzjoni bir-reqqa tal-qafas eżistenti dwar paga ugwali għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali⁵ u proċess ta' konsultazzjoni wiesa' u inkluziv⁶, l-istrategija għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri 2020-2025⁷ ħabbret miżuri vinkolanti dwar it-trasparenza fil-pagi.
- (9) Id-differenza bejn il-ġeneri fil-pagi hija kkawżata minn diversi fatturi, li whud minnhom jistgħu jiġu attribwiti għal diskriminazzjoni diretta u indiretta fuq il-bażi tal-ġeneru fil-pagi. Nuqqas ġenerali ta' trasparenza dwar il-livelli tal-pagi fl-organizzazzjonijiet isostni sitwazzjoni fejn id-diskriminazzjoni l-preġudizzju fil-pagi bbażati fuq il-ġeneru jistgħu ma jiġux individwati jew, meta jkun hemm suspett tagħhom, huwa diffiċli li jiġu ppruvati. Għalhekk, huma meħtieġa miżuri vinkolanti biex tittejjeb it-trasparenza fil-pagi, biex l-organizzazzjonijiet jiġu mhegga jirrevedu l-istrutturi tal-pagi tagħhom biex jiżguraw paga ugwali għan-nisa u l-irġiel li jagħmlu xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali, u biex il-vittmi tad-diskriminazzjoni jkunu jistgħu jinfurzwaw id-dritt tagħhom għal paga ugwali. Dan jeħtieġ li jiġi kkomplementat minn dispożizzjonijiet li jiċċaraw il-kunċetti legali eżistenti (bħall-kunċett ta' "paga" u "xogħol ta' valur ugwali") u miżuri li jtejbu l-mekkanizmi ta' infurzar u l-aċċess għall-ġustizzja.

⁴ [SWD\(2020\)50](#). Ara wkoll ir-Rapport tal-2013 dwar l-implimentazzjoni tad-Direttiva 2006/54/KE lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, COM (2013)861 final.

⁵ Evalwazzjoni tad-dispożizzjoni rilevanti fid-Direttiva 2006/54/KE li timplimenta l-prinċipju tat-Trattat dwar "paga ugwali għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali", SWD(2020)50; Rapport dwar l-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni 2017-2019 tal-UE dwar l-indirizzar tad-differenza fil-pagi bejn l-irġiel u n-nisa, COM(2020)101.

⁶ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2020-33490_mt

⁷ Komunikazzjoni mill-Kummissjoni "Unjoni ta' Ugwaljanza: Strategija ta' Ugwaljanza bejn is-Sessi għall-2020-2025" tal-5 ta' Marzu 2020, COM(2020)152 final.

- (10) L-applikazzjoni tal-principju ta' paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa jenhtieg li tissaħħaħ billi tiġi eliminata d-diskriminazzjoni diretta u indiretta fil-pagi. Hija ma tipprekludix li l-impjegaturi jagħtu paga differenti lil haddiema li jagħmlu xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali fuq il-bażi ta' kriterji oġġettivi, newtrali għall-ġeneru u hielsa mill-preġudizzji bħalma huma l-prestazzjoni u l-kompetenza.
- (11) Din id-Direttiva jenhtieg li tapplika għall-haddiema kollha, inklużi haddiema part-time, haddiema b'kuntratt fiss jew persuni b'kuntratt ta' impjieg jew relazzjoni ta' impjieg ma' aġenzija temporanja, **kif ukoll haddiema f'pożizzjonijiet maniġerjali**, li għandhom kuntratt ta' impjieg jew relazzjoni ta' impjieg kif iddefinit mil-liġi, ftehimiet kollettivi u/jew prattika fis-seħħ f'kull Stat Membru, filwaqt li tikkunsidra l-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea ("il-Qorti"). [...] Dment li jissodisfaw il-kriterji **rilevanti**, il-haddiema domestiċi, il-haddiema fuq talba, il-haddiema intermittenti, il-haddiema li jithallsu b'vawċers, il-haddiema tal-pjattaforma, it-trainees u l-apprendisti **jistgħu** jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Id-determinazzjoni tal-eżistenza ta' relazzjoni ta' impjieg jenhtieg li tkun iggwidata mill-fatti relatati mat-twettiq effettiv tax-xogħol u mhux mid-deskrizzjoni mill-partijiet tar-relazzjoni.

11a(ġdid) Element importanti biex tiġi eliminata d-diskriminazzjoni fil-paga huwa t-trasparenza fil-pagi qabel l-impjieg u għalhekk jenhtieg li din id-Direttiva tapplika wkoll għall-applikanti għal impjieg.

- (12) Sabiex jitneħħew l-ostakli għall-vittmi tad-diskriminazzjoni fil-paga fuq il-bażi tal-ġeneru biex jinfurzew id-dritt tagħhom għal paga ugwali u biex l-impjegaturi jiġu ggwidati biex jiżguraw ir-rispett ta' dan id-dritt, il-kunċetti ewlenin relatati mal-paga ugwali, bħal "paga" u "xogħol ta' valur ugwali", jenhtieg li jiġu ċċarati skont il-ġurisprudenza tal-Qorti. Dan għandu jiffaċilita l-applikazzjoni ta' dawn il-kunċetti, speċjalment għall-intraprizi **mikro**, żgħar u ta' daqs medju.

(13) Il-principju ta' paga ugwali [...] jenhtieg li jiġi rrispettat fir-rigward tal-paga jew tas-salarju u kwalunkwe kunsiderazzjoni oħra, kemm jekk fi flus kif ukoll jekk in natura, li l-haddiema jirċievu direttament jew indirettament, għall-impjeg tagħhom mill-impjegatur. F'konformità mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja⁸, il-kunċett ta' "paga" jenhtieg li jinkludi mhux biss is-salarju, iżda wkoll **komponenti komplementari jew varjabbli tal-paga. Taht komponenti komplementari jew varjabbli, jenhtieg li jiġi kkunsidrat kwalunkwe benefiċċju flimkien mal-paga bażika jew minima ordinarja, li l-haddiem jirċievi direttament jew indirettament, kemm jekk fi flus jew in natura. Dawn jistghu jinkludu iżda mhumiex limitati għal** bonuses, kumpens għas-sahra, faċilitajiet tal-ivvjagġar, [...] allowances għall-akkomodazzjoni, kumpens għal attendenza f'taħriġ, pagamenti f'każ ta' tkeċċija, paga statutorja tal-mard, kumpens statutorju meħtieġ u pensjonijiet okkupazzjonali. Jenhtieg li jinkludi l-elementi kollha tar-remunerazzjoni dovuta bil-liġi, [...] il-ftehim kollettiv u/jew il-prattika fis-seħh f'kull Stat Membru.

(13-a)(ġdid) Sabiex tiġi żgurata preżentazzjoni uniformi tal-informazzjoni meħtieġa minn din id-direttiva, il-livelli tal-paga jenhtieg li jiġu espressi bhala l-paga grossa annwali u l-paga grossa fis-siegha korrispondenti. Il-kalkolu ta' dawn jista' jkun ibbażat fuq il-paga attwali speċifikata fir-rigward tal-haddiem, irrispettivament minn jekk tiġi stabbilita kull sena, kull xahar, fis-siegha jew mod ieħor.

⁸ Pereżempju, il-Kawża C-58/81, il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej vs il-Gran Dukat tal-Lussemburgu, ECLI:EU:C:1982:215; Il-Kawża C-171/88 Ingrid Rinner-Kühn vs FWW Spezial-Gebäudereinigung GmbH & Co. KG, ECLI:EU:C:1989:328; Il-Kawża C-147/02, Michelle K. Alabaster vs Woolwich plc u Secretary of State for Social Security, ECLI:EU:C:2004:192; Il-Kawża C-342/93 Gillespie et al, ECLI:EU:C:1996:46; Il-Kawża C-278/93 Edith Freers u Hannelore Speckmann vs Deutsche Bundespost, ECLI:EU:C:1996:83; Il-Kawża C-12/81, Eileen Garland vs British Rail Engineering Limited, ECLI:EU:C:1982:44; Il-Kawża C-360/90, Arbeiterwohlfahrt der Stadt Berlin e.V. vs Monika Bötzel, ECLI:EU:C:1992:246; Il-Kawża C-33/89, Maria Kowalska vs Freie und Hansestadt Hamburg, ECLI: EU:C:1990:265.

(13a) (ġdid) L-Istati Membri jenhtieg li ma jkunux obbligati jistabbilixxu korpi ġodda għall-fini ta' din id-Direttiva. Il-kompiti li jirriżultaw mid-Direttiva jistghu jinghataw lill-korpi stabbiliti, inkluż is-shab soċjali, skont il-liġi u/jew il-prattika nazzjonali.

(13b) (ġdid) Sabiex il-haddiema jiġu protetti u biex tiġi indirizzata l-biża' ta' vittimizazzjoni fl-applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali, il-haddiema jenhtieg li jkunu jistghu jiġu rappreżentati minn rappreżentant. Dawn jistghu jkunu trade unions jew rappreżentanti ohra tal-haddiema. Jekk ma jkunx hemm rappreżentanti tal-haddiema, il-haddiema jenhtieg li jkunu jistghu jiġu rappreżentati minn rappreżentant tal-ghazla tagħhom. L-Istati Membri jenhtieg li jkollhom il-possibbiltà li jikkunsidraw iċ-ċirkostanzi nazzjonali u r-rwoli differenti li jikkonċernaw ir-rappreżentanza tal-haddiema.

(14) L-Artikolu 10 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jipprovdi li, fid-definizzjoni u fl-implimentazzjoni tal-politiki u l-attivitajiet tagħha, l-Unjoni **jenhtieg li** tfittex li tiġġieled kull diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess, ir-razza jew l-origini etnika, ir-religjon jew twemmin, id-diżabbiltà, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali. L-Artikolu 4 tad-Direttiva 2006/54/KE jipprovdi li ma għandu jkun hemm l-ebda diskriminazzjoni diretta jew indiretta bbażata fuq is-sess, b'mod partikolari b'rabta mal-paga. Id-diskriminazzjoni fil-pagi bbażata fuq il-ġeneru fejn is-sess tal-vittma jkollu rwol kruċjali tista' tieħu hafna forom differenti fil-prattika. Din tista' tinvolvi intersezzjoni ta' diversi assi ta' diskriminazzjoni jew inugwaljanza meta l-haddiem ikun membru ta' grupp wiehed jew aktar protetti kontra d-diskriminazzjoni abbażi tal-ġeneru, minn naħa waħda, u l-origini razzjali jew etnika, ir-religjon jew it-tweemmin, id-diżabbiltà, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali (kif protetti skont id-Direttiva 2000/43/KE jew id-Direttiva 2000/78/KE), min-naħa l-oħra. **Fost il-gruppi li jistghu jiffaċċaw tali forom ikkombinati ta' diskriminazzjoni hemm pereżempju nisa li ġejjin minn kuntest ta' migrazzjoni, nisa Rom, nisa b'diżabbiltà, nisa żghażagh jew anzjani.** Din id-Direttiva jenhtieg għalhekk li tiċċara li, fil-kuntest ta' diskriminazzjoni fil-pagi bbażata fuq il-ġeneru, **jenhtieg li jkun possibbli li tali kombinazzjoni tiġi kkunsidrata**, u b'hekk jitneħħa kwalunkwe dubju li jista' jeżisti f'dan ir-rigward taht il-qafas legali eżistenti u l-qrati jew awtoritajiet kompetenti oħra **jkunu jistghu** jikkunsidraw kwalunkwe sitwazzjoni ta' żvantaġġ li tirriżulta minn diskriminazzjoni intersezzjonali, b'mod partikolari għal finijiet sostantivi u proċedurali, inkluż ir-rikonoxximent tal-eżistenza ta' diskriminazzjoni, jiddeċiedu dwar il-komparatur xieraq, jivvalutaw il-proporzjonalità, u jiddeterminaw, fejn rilevanti, il-livell ta' kumpens mogħti jew **sanzjonijiet** imposti. **Din il-kjarifika jenhtieg li ma tbiddilx l-ambitu tal-obbligi tal-impjegaturi fir-rigward tal-miżuri ta' trasparenza fil-pagi skont din id-Direttiva. B'mod partikolari, l-impjegaturi jenhtieg li ma jkunux meħtieġa jiġbru data relatata ma' raġunijiet protetti oħra għajr is-sess tal-persuna.**

(15) Sabiex jigi rispettati id-dritt għal paga ugwali bejn l-irgħiel u n-nisa, l-impjegaturi jrid ikollhom fis-seħħ mekkanizmi li jiffissaw il-pagi **jew strutturi tal-pagi** li jiżguraw li ma jkunx hemm differenzi fil-pagi bejn il-ħaddiema rġiel u nisa li jagħmlu l-istess xogħol jew xogħol ta' valur ugwali li mhumiex ġustifikati minn fatturi oġġettivi u newtrali għall-ġeneru. Tali **mekkanizmi tal-ffissar tal-pagi jew strutturi tal-pagi** jenħtieġ li jippermettu t-tqabbil tal-valur ta' impjegi differenti fi ħdan l-istess struttura organizzattiva **u jistghu jkunu bbażati fuq il-linji gwida⁹, l-indikaturi u l-mudelli newtrali għall-ġeneru eżistenti tal-Unjoni Ewropea**. F'konformità mal-ġurisprudenza tal-Qorti, il-valur tax-xogħol jenħtieġ li jkun ivvalutat u pparagunat skont kriterji oġġettivi, bħal rekwiżiti edukattivi, professjonali u dawk ta' taħriġ, hiliet, sforz u responsabbiltà, ix-xogħol li jsir u n-natura tal-kompiti involuti¹⁰. **Sabiex tiġi ffaċilitata l-applikazzjoni tal-kunċett ta' xogħol ta' valur ugwali, speċjalment għall-intrapriżi mikro, zġhar u ta' daqs medju, il-kriterji oġġettivi li jenħtieġ li jintużaw għandhom jinkludu erba' fatturi: hiliet, sforzi, responsabbiltà u kundizzjonijiet tax-xogħol. Dawn il-fatturi ġew identifikati mil-linji gwida ta' hawn fuq bhala essenzjali u suffiċjenti għall-evalwazzjoni tal-kompiti mwettqa f'organizzazzjoni irrispettivament minn liema settur ekonomiku tappartjeni l-intrapriża. Peress li mhux il-fatturi kollha għandhom l-istess rilevanza għal pożizzjoni speċifika, kull wieħed mill-erba' fatturi jenħtieġ li jintiżen mill-impjegatur skont ir-rilevanza ta' dawn il-kriterji għall-impjeg jew il-pożizzjoni speċifika kkonċernata. Jistghu jiġu kkunsidrati wkoll kriterji addizzjonali, jekk rilevanti.**

15a (ġdid) Mudelli nazzjonali għall-iffissar tal-pagi jvarjaw u jistghu jkunu bbażati fuq ftehimiet kollettivi u/jew elementi deċiżi mill-impjegatur. Din id-Direttiva m'għandhiex l-intenzjoni li taffettwa l-mudelli nazzjonali differenti tal-iffissar tal-pagi.

⁹ [COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT /* SWD/2013/0512 final */ EUR-Lex - 52013SC0512 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

¹⁰ Pereżempju, il-Kawża C-400/93, Royal Copenhagen, ECLI:EU:C:1995:155; Il-Kawża C-309/97 Angestelltenbetriebsrat der Wiener Gebietskrankenkasse, ECLI:EU:C:1999:241; Il-Kawża C-381/99 Brunnhofer, ECLI:EU:C:2001:358; Il-Kawża C-427/11, Margaret Kenny et vs Minister for Justice, Equality and Law Reform et [2013] ECLI:EU:C:2013:122, il-paragrafu 28.

- (16) L-identifikazzjoni ta' komparatur validu hija parametru importanti biex jiġi ddeterminat jekk xogħol jistax jitqies ta' valur ugwali. Din tippermetti lill-ħaddiem juri li kien ittrattat b'mod inqas favorevoli mill-komparatur ta' ġeneru differenti li jagħmel xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali. **Abbażi tal-iżviluppi li jirriżultaw mid-definizzjoni ta' diskriminazzjoni diretta u indiretta fid-Direttiva 2006/54/KE**, f'sitwazzjonijiet fejn ma jeżisti l-ebda komparatur fil-ħajja reali, jenħtieġ li jiġi permess l-użu ta' komparatur ipotetiku, li jippermetti lil ħaddiem juri li ma ġiex ittrattat bl-istess mod li kien jiġi ttrattat komparatur ipotetiku ta' sess ieħor. Dan ineħhi ostaklu importanti għall-vittmi potenzjali ta' diskriminazzjoni fil-pagi bejn il-ġeneri, [...] fejn rekwiżit li jinstab komparatur tal-ġeneru oppost jagħmilha kważi impossibbli li titressaq pretensjoni għal paga ugwali. Barra minn hekk, il-ħaddiema ma għandhomx jiġu prekluzi milli jużaw fatti oħra li minnhom tista' tiġi prezunta diskriminazzjoni allegata, bħal statistika jew informazzjoni oħra disponibbli. Dan jippermetti li l-inugwaljanzi fil-pagi bbażati fuq il-ġeneru jiġu indirizzati b'mod aktar effettiv f'setturi u professjonijiet segregati skont il-ġeneru.
- (17) Il-Qorti ċċarat¹¹ li sabiex jiġi deċiż jekk ħaddiema humiex f'sitwazzjoni komparabbli, il-paragun ma għandux ikun neċessarjament limitat għal sitwazzjonijiet fejn nisa u rġiel ikunu jaħdmu għall-istess impjegatur. Il-ħaddiema jistgħu jkunu f'sitwazzjoni komparabbli anki meta ma jaħdmux mal-istess impjegatur kull meta l-kundizzjonijiet tal-paga jkunu jistgħu jiġu attribwiti għal sors wieħed li jistabbilixxi dawk il-kundizzjonijiet u fejn dawn il-kundizzjonijiet **ikunu kompletament ugwali u komparabbli**. Dan jista' jkun il-każ meta l-kundizzjonijiet **rilevanti kollha** tal-paga jkunu rregolati minn dispożizzjonijiet statutorji jew [...] ftehimiet relatati mal-paga applikabbli għal diversi kumpanniji, jew meta tali kundizzjonijiet ikunu stabbiliti ċentralment għal aktar minn organizzazzjoni jew negozju wieħed fi ħdan kumpannija holding jew konglomerat. Barra minn hekk, il-Qorti ċċarat li l-paragun ma għandux ikun limitat għall-ħaddiema impjegati fl-istess żmien tar-rikorrent¹². **Barra minn hekk, meta titwettag il-valutazzjoni attwali, għandu jiġi rikonoxxut li differenza fil-paga tista' tiġi spjegata minn fatturi mhux relatati mas-sess.**

¹¹ Il-kawża C-320/00 *Lawrence*, ECLI:EU:C:2002:498.

¹² Il-kawża 129/79 *Macarthys*, ECLI:EU:C:1980:103.

- (18) L-Istati Membri jenħtieg li **jiżguraw li** għodod u metodoloġiji speċifiċi **jitqegħdu għad-dispożizzjoni** biex jappoġġaw u jiggwidaw **lil min ihaddem fil-valutazzjoni** ta' x'jikkostitwixxi xogħol ta' valur ugwali. Dan għandu jiffaċilita l-applikazzjoni ta' dan il-kunċett, speċjalment għall-intraprizi **mikro**, żgħar u ta' daqs medju. **Meta titqies il-liġi, il-ftehimiet kollettivi u/jew il-prattika nazzjonali, l-Istati Membri jistgħu jagħzlu li jafdaw l-iżvilupp ta' għodod u metodoloġiji speċifiċi lis-shab soċjali jew li jiżviluppawhom f'kooperazzjoni jew wara konsultazzjoni mas-shab soċjali.**
- (19) Is-sistemi ta' klassifikazzjoni u evalwazzjoni tax-xogħol jistgħu jirriżultaw f'diskriminazzjoni fil-pagi bbażata fuq il-ġeneru, jekk ma jintużawx b'mod newtrali għall-ġeneru, b'mod partikolari meta jassumu sterjotipi tradizzjonali tal-ġeneru. F'każ bħal dan, dawn jikkontribwixxu għad-differenza fil-pagi u jipperpetwawha billi jevalwaw l-impjiegi ddominati mill-irġiel u n-nisa b'mod differenti f'sitwazzjonijiet fejn il-valur tax-xogħol imwettaq ikun tal-istess valur. Meta jintużaw sistemi ta' evalwazzjoni u klassifikazzjoni tax-xogħol newtrali għall-ġeneru, dawn ikunu effettivi fl-istabbiliment ta' sistema ta' paga trasparenti u jkunu strumentali biex jiżguraw li d-diskriminazzjoni diretta jew indiretta fuq il-bażi tas-sess tiġi eskluża. Huma jidentifikaw diskriminazzjoni indiretta fil-pagi relatata mas-sottovalutazzjoni tal-impjiegi li tipikament isiru min-nisa. Huma jagħmlu dan billi jkejlu u jqabblu l-impjiegi li l-kontenut tagħhom ikun differenti iżda ta' valur ugwali u b'hekk jappoġġaw il-principju ta' xogħol ta' valur ugwali.

- (20) In-nuqqas ta' informazzjoni dwar il-firxa prevista tal-paga ta' pożizzjoni tax-xogħol joħloq asimmetrija tal-informazzjoni li tillimita s-setgħa tan-negożjar tal-applikanti. L-iżgurar tat-trasparenza għandu jippermetti lill-ħaddiema prospettivi jiehdu deċiżjoni infurmata dwar is-salarju mistenni mingħajr ma jillimita b'xi mod is-setgħa ta' negożjar tal-impjegatur jew tal-impjegatur biex jinnegożjaw salarju anke barra mill-medda indikata. Dan jiżgura wkoll bażi espliċita u ħielsa minn preġudizzju skont il-ġeneru għall-iffissar tal-pagi u jfixxkel is-sottovalutazzjoni tal-paga meta mqabbla mal-ħiliet u l-esperjenza. Din il-miżura ta' trasparenza tindirizza wkoll id-diskriminazzjoni intersezzjonali meta nuqqas ta' trasparenza fl-iffissar tal-pagi jippermetti prattiki diskriminatorji għal diversi raġunijiet ta' diskriminazzjoni. [...] **L-applikanti għall-impjieg jenħtieġ li jirċievu informazzjoni dwar il-paga inizjali jew il-firxa tagħha qabel l-intervista tax-xogħol jew inkella qabel il-konkluzjoni tal-kuntratt tax-xogħol b'tali mod li jkunu jistgħu jinnegożjaw b'mod trasparenti u jiehdu deċiżjoni infurmata dwar il-paga. L-informazzjoni tista' tiġi pprovduta mill-impjegatur jew b'mod differenti, pereżempju mis-shab soċjali.**
- (21) Sabiex titwaqqaf it-tkomplija tad-differenza fil-pagi bejn il-ħaddiema nisa u rġiel li taffettwa lill-ħaddiema individwali matul iż-żmien, l-impjegaturi jenħtieġ li ma jithallewx jistaqsu **u jippruvaw proattivament jiksbu l-informazzjoni** dwar l-istorja tal-paga preċedenti tal-applikant għal impjieg.
- (22) Il-miżuri ta' trasparenza fil-pagi għandhom jipproteġu d-dritt tal-ħaddiema għal paga ugwali filwaqt li jillimitaw kemm jista' jkun l-ispejjeż u l-piż għall-impjegatur u jagħtu attenzjoni speċifika lill-intrapriżi mikro u żgħar. Fejn xieraq, il-miżuri jenħtieġ li jitfasslu skont id-daqs tal-impjegaturi filwaqt li jitqies in-numru ta' impjegati tal-impjegatur. **L-għadd ta' ħaddiema impjegati mill-impjegaturi li għandu jiġi applikat bhala kriterju dwar jekk impjegatur huwiex soġġett għal rappurtar dwar il-pagi kif imsemmi f'din id-Direttiva jista' jkun kif definit mir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju¹³.**

¹³ Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 2003 li tikkonċerna d-definizzjoni ta' intrapriżi mikro, żgħar u medji, C(2003) 1422.

- (23) L-impjegaturi għandhom jagħmlu aċċessibbli għall-ħaddiema informazzjoni dwar **liema [...]** kriterji **huma** użati biex jiddeterminaw il-livelli tal-pagi u l-progressjoni tal-**pagi**. [...] **Il-progressjoni fil-pagi tirreferi għall-proċess ta' kif haddiem jimxi għal livell oghla tal-paga. Il-kriterji relatati mal-progressjoni fil-pagi jistgħu jinkludu, pereżempju, il-prestazzjoni individwali, l-iżvilupp tal-hiliet, u/jew l-anzjanità. Meta jimplimentaw dan l-obbligu, l-Istati Membri jenhtieg li jagħtu attenzjoni partikolari biex jevitaw piż amministrattiv eċċessiv għall-intrapriži mikro u żgħar. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu wkoll, bhala miżuri ta' mitigazzjoni, mudelli lesti biex jappoġġaw lill-intrapriži żgħar u mikro biex jikkonformaw mal-obbligu. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw lill-impjegaturi mikro u żgħar mill-obbligu relatat mal-progressjoni fil-pagi, pereżempju billi jippermettulhom jagħmlu disponibbli l-kriterji tal-progressjoni fil-pagi fuq talba mill-ħaddiema.**
- (24) Il-ħaddiema kollha jenhtieg li jkollhom id-dritt li jiksbu informazzjoni, fuq talba tagħhom, dwar il-paga tagħhom u dwar il-livell tal-paga, imqasma skont il-generu, għall-kategorija ta' ħaddiema li jagħmlu xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali. **F'dawk il-kumpanniji b'rappreżentanti tal-ħaddiema, din l-informazzjoni tista' preferibbilment tiġi pprovduta permezz tagħhom. Jenhtieg li l-impjegaturi jinfurmaw lill-ħaddiema dwar dan id-dritt fuq bazi annwali. L-impjegaturi jistgħu wkoll, fuq inizjattiva tagħhom stess, jagħzlu li jipprovdu din l-informazzjoni mingħajr ma l-ħaddiema jkollhom bżonn jitolbuha.**
- (25) L-impjegaturi b'mill-inqas 250 ħaddiem jenhtieg li jirrapportaw regolarment dwar il-pagi, b'mod xieraq u trasparenti, bħall-inkluzjoni tal-informazzjoni fir-rapport tal-ġestjoni tagħhom. Il-kumpanniji soġġetti għar-reqwiziti tad-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁴ jistgħu jagħzlu wkoll li jirrapportaw dwar il-pagi flimkien ma' kwistjonijiet oħra relatati mal-ħaddiema fir-rapport tal-ġestjoni tagħhom. **Sabiex tiġi massimizzata l-kopertura tat-trasparenza fil-pagi tal-ħaddiema, l-Istati Membri jistgħu jagħmlu r-rapportar regolari dwar il-pagi obbligatorju għall-impjegaturi b'inqas minn 250 ħaddiem.**

¹⁴ Id-Direttiva 2013/34/UE, kif emendata bid-Direttiva 2014/95/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 fir-rigward tad-divulgazzjoni ta' informazzjoni mhux finanzjarja u dwar id-diversità minn ċerti impriži u gruppi kbar (ĠU L 330, 15.11.2014, p. 1).

- (26) Ir-rappurtar dwar il-pagi jenhtieg li jippermetti lill-impjegaturi jevalwaw u jimmonitorjaw l-istrutturi u l-politiki tal-pagi tagħhom, u b'hekk ikunu jistgħu jikkonformaw b'mod proattiv mal-prinċipju ta' paga ugwali. Fl-istess hin, id-data diżaggregata skont is-sess għandha tgħin lill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti, lir-rappreżentanti tal-ħaddiema u lil partijiet ikkonċernati oħra jimmonitorjaw id-differenza fil-pagi bejn il-ġeneri fis-setturi (segregazzjoni orizzontali) u l-funzjonijiet (segregazzjoni vertikali). L-impjegaturi jistgħu, jekk iridu, jakkumpanjaw id-data ppubblikata bi spjegazzjoni ta' kwalunkwe differenza jew diskrepanza bejn il-ġeneri fil-pagi. F'każijiet fejn id-differenzi fil-paga medja għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta' valur ugwali bejn ħaddiema nisa u rġiel ma jkunux jistgħu jiġu ġġustifikati b'fatturi oġġettivi u newtrali għall-ġeneru, l-impjegatur jenhtieg li jieħu miżuri biex ineħhi l-inugwaljanzi.
- (27) Biex jitnaqqas il-piż fuq l-impjegaturi, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jiġbru u jgħaqqdu d-data meħtieġa permezz tal-amministrazzjonijiet nazzjonali tagħhom li jippermetti komputazzjoni tad-differenza fil-pagi bejn il-ħaddiema nisa u rġiel għal kull impjegatur. Tali ġbir ta' data jista' jkun jehtieg l-interkonnessjoni ta' data minn diversi amministrazzjonijiet pubbliċi (bħal ispettorati tat-taxxa u ufficċji tas-sigurtà soċjali) u jkun possibbli jekk tkun disponibbli data amministrattiva li tqabbel id-data tal-impjegaturi (livell tal-kumpanija/organizzazzjoni) mad-data tal-ħaddiema (livell individwali), inklużi l-beneficċji fi flus kontanti u in natura. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jiġbru din l-informazzjoni mhux biss għal dawk l-impjegaturi koperti mill-obbligu ta' rapportar dwar il-pagi skont din id-Direttiva, iżda wkoll fir-rigward tal-intrapriżi **mikro**, żgħar u ta' daqs medju. Il-pubblikazzjoni tal-informazzjoni meħtieġa mill-Istati Membri jenhtieg li tissostitwixxi l-obbligu tar-rappurtar tal-pagi fuq dawk l-impjegaturi koperti mid-data amministrattiva sakemm jinkiseb ir-riżultat maħsub mill-obbligu tar-rappurtar.
- (28) Sabiex l-informazzjoni dwar id-differenza fil-pagi bejn il-ħaddiema nisa u rġiel fil-livell organizzattiv tkun disponibbli b'mod wiesa', l-Istati Membri **jenhtieg li [...] jiġbru** d-data dwar id-differenza fil-pagi li jirċievi mingħand l-impjegaturi mingħajr ma jqiegħed piż addizzjonali fuq dawn tal-aħħar. [...] Din id-data **jenhtieg li ssir** pubblika, sabiex ikun possibbli li titqabbel id-data ta' impjegaturi, setturi u reġjuni individwali tal-Istat Membru kkonċernat.

- (29) Il-valutazzjonijiet kongunti tal-pagi jenhtieg li jiskattaw ir-rieżami u r-revizjoni tal-istrutturi tal-pagi f'organizzazzjonijiet b'mill-inqas 250 haddiem li juru inugwaljanzi fil-pagi. **Il-valutazzjoni kongunta tal-pagi jenhtieg li titwettaq jekk l-impjegaturi u r-rappreżentanti tal-haddiema ma jaqblux li d-differenza fil-livell tal-paga medja bejn il-haddiema nisa u rġiel ta' mill-inqas 5 % tista' tiġi ġġustifikata minn kriterji oġġettivi u newtrali għall-ġeneru jew jekk tali ġustifikazzjoni ma tiġix ipprovduta mill-impjegatur.** Il-valutazzjoni kongunta tal-pagi jenhtieg li ssir mill-impjegaturi f'kooperazzjoni mar-rappreżentanti tal-haddiema; Jekk **ma jkunx hemm** rappreżentanti tal-haddiema [...], dawn għandhom jinhatru **mill-haddiema** għal dan il-ghan. Il-valutazzjonijiet kongunti tal-pagi għandhom iwasslu għall-eliminazzjoni tad-diskriminazzjoni bejn il-ġeneri fil-pagi.
- (30) Kwalunkwe proċessar jew pubblikazzjoni ta' informazzjoni skont din id-Direttiva jenhtieg li tkun konformi mar-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁵. Jenhtieg li jiżdiedu salvagwardji speċifiċi biex jipprevjenu l-iżvelar dirett jew indirett ta' informazzjoni ta' kohaddiem identifikabli. Min-naħa l-oħra, jenhtieg li l-haddiema ma jinżammux milli jiżvelaw b'mod volontarju l-paga tagħhom għall-fini tal-infurzar tal-prinċipju ta' paga ugwali. [...].
- (31) Huwa importanti li s-shab soċjali jiddiskutu u jagħtu attenzjoni partikolari lill-kwistjonijiet ta' pagi ugwali fin-negozjar kollettiv. Il-karatteristiċi differenti tad-djalogu soċjali nazzjonali u s-sistemi ta' negozjar kollettiv madwar l-Unjoni u l-awtonomija u l-libertà kuntrattwali tas-shab soċjali kif ukoll il-kapaċità tagħhom bħala rappreżentanti tal-haddiema u tal-impjegatur jenhtieg li jiġu rrispettati. Għalhekk, l-Istati Membri, f'konformità mas-sistema u l-prattiki nazzjonali tagħhom, għandhom jieħdu miżuri adatti [...] **biex** jinkoraġġixxu lis-shab soċjali jagħtu l-attenzjoni dovuta lil kwistjonijiet ta' paga ugwali, **li jistgħu** jinkludu diskussjonijiet fil-livell adatt ta' negozjar kollettiv u l-iżvilupp ta' sistemi ta' evalwazzjoni u klassifikazzjoni tax-xogħol newtrali fir-rigward tas-ġeneri.

¹⁵ Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1.

- (32) Il-ħaddiema jenħtieg li jkollhom il-proċeduri meħtiega għad-dispożizzjoni tagħhom biex jiffaċilitaw l-eżerċizzju tad-dritt tagħhom ta' aċċess għall-gustizzja. Il-legiżlazzjoni nazzjonali li tagħmel l-użu tal-konċiljazzjoni jew l-intervent ta' korp tal-ugwaljanza obbligatorju jew soġġett għal incentivi jew **sanzjonijiet** jenħtieg li ma żzommx lill-partijiet milli jeżerċitaw id-dritt tagħhom ta' aċċess għall-qorti.
- (33) L-involviment ta' korpi ta' ugwaljanza, minbarra partijiet ikkonċernati oħrajn, huwa strumentali biex il-prinċipju ta' paga ugwali jkun applikat b'mod effettiv. Is-setgħat u l-mandati tal-korpi tal-ugwaljanza għalhekk jenħtieg li jkunu adegwati sabiex ikopru bis-sħiħ id-diskriminazzjoni bejn il-ġeneri fil-pagi, inkluż kwalunkwe trasparenza fil-pagi jew kwalunkwe dritt u obbligu ieħor stabbilit b'din id-Direttiva. Sabiex jingħelbu l-ostakli proċedurali u dawk relatati mal-ispejjeż li jiffaċċjaw il-ħaddiema li jemmnu li qed issir diskriminazzjoni kontrihom meta jfittxu li jinfurzaw id-dritt tagħhom għal paga ugwali, il-korpi tal-ugwaljanza, kif ukoll l-assoċjazzjonijiet, l-organizzazzjonijiet, il-korpi u r-rappreżentanti tal-ħaddiema jew entitajiet legali oħra b'interess li jiżguraw l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, jenħtieg li jkunu jistgħu jirrappreżentaw lil individwi. Huma jenħtieg li jkunu jistgħu jiddeċiedu li jassistu lill-ħaddiema f'isimhom jew f'appoġġ għalihom, li jippermetti lill-ħaddiema li jkunu sofrew diskriminazzjoni biex b'mod effettiv jitolbu d-drittijiet tagħhom u l-prinċipju ta' paga ugwali jiġi infurzat.
- (34) Il-korpi tal-ugwaljanza u r-rappreżentanti tal-ħaddiema jenħtieg li jkunu jistgħu jirrappreżentaw ukoll ħaddiem wieħed jew aktar li jemmnu li saret diskriminazzjoni kontrihom abbażi tal-ġeneru bi ksur tal-prinċipju ta' paga ugwali [...]. It-tressiq ta' pretensjonijiet f'isem diversi ħaddiema jew f'appoġġ għalihom huwa mod kif jiġu ffaċilitati l-proċedimenti li altrimenti ma kinux jittressqu minħabba ostakli proċedurali u finanzjarji jew biża' ta' vittimizzazzjoni u anke meta l-ħaddiema jkunu qed jiffaċċjaw diskriminazzjoni għal raġunijiet multipli li jista' jkun diffiċli li jiġu sseparati. It-talbiet kollettivi għandhom il-potenzjal li jikxfu diskriminazzjoni sistemika u joħolqu l-vizibilità tal-paga ugwali u l-ugwaljanza bejn il-ġeneri fis-soċjetà kollha kemm hi. Il-possibbiltà ta' rimedju kollettiv tteggieg il-konformità proattiva mal-miżuri ta' trasparenza fil-pagi, toħloq pressjoni mill-pari u żżid l-għarfien u r-rieda tal-impjegaturi li jaġixxu b'mod preventiv. **L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jistabbilixxu kriterji ta' kwalifika għar-rappreżentanti involuti fil-proċedimenti ġudizzjarji, sabiex tiġi żgurata l-kwalità tar-rappreżentanza.**

- (35) L-Istati Membri jenħtieg li jiżguraw l-allokkazzjoni ta' rizorsi suffiċjenti lill-korpi tal-ugwaljanza għat-tweqqif effettiv u adegwat tal-kompiti tagħhom relatati mad-diskriminazzjoni fil-pagi bbażata fuq il-ġeneru. Meta l-kompiti jiġu allokkati lil aktar minn korp wieħed, l-Istati Membri jenħtieg li jiżguraw li dawn ikunu kkoordinati b'mod adegwat. **L-Istati Membri jenħtieg li jikkunsidraw li jallokaw l-ammonti rkuprati bhala multi lill-korpi tal-ugwaljanza bil-għan li jwettqu b'mod effettiv il-funzjonijiet tagħhom fir-rigward tal-infurzar tad-dritt għal paga ugwali, inkluż biex iressqu pretensjonijiet għal diskriminazzjoni fil-pagi jew jgħinu u jappoġġaw lill-vittmi biex iressqu tali pretensjonijiet.**
- (36) Il-kumpens jenħtieg li jkopri b'mod sħiħ it-telf u d-dannu li jkun hemm bhala riżultat tad-diskriminazzjoni bejn il-ġeneri fil-pagi¹⁶. Jenħtieg li jinkludi l-irkupru sħiħ ta' paga b'lura u bonusijiet jew ħlasijiet in natura relatati, kumpens għal opportunitajiet mitlufa (**bhal aċċess għal ċerti benefiċċji skont il-livell tal-paga**) u preġudizzju morali (**bhal tbatija morali minhabba s-sottovalutazzjoni tax-xogħol imwettaq**). Jenħtieg li ma jkun permess l-ebda limitu massimu ffissat minn qabel għal tali kumpens.
- (37) Minbarra l-kumpens, jenħtieg li jiġu pprovduti rimedji oħrajn. Il-qrati **jew l-awtoritajiet kompetenti** jenħtieg li, pereżempju, ikunu jistgħu jirrikjedu li impjegatur jiehu miżuri strutturali jew organizzattivi biex jikkonforma mal-obbligi tiegħu fir-rigward tal-pagi ugwali. Miżuri bħal dawn jistgħu jinkludu, pereżempju, obbligu li jirrieżamina il-mekkaniżmu tal-iffissar tal-pagi abbażi ta' evalwazzjoni u klassifikazzjoni newtrali għall-ġeneru; li joħloq pjan ta' azzjoni biex jiġu eliminati d-diskrepanzi misjuba u li jnaqqas kwalunkwe differenza mhux ġustifikata fil-pagi; li jagħti informazzjoni u jżid l-għarfien tal-ħaddiema dwar id-dritt tagħhom għal paga ugwali; li jstabbilixxi taħriġ obligatorju għall-persunal tar-rizorsi umani dwar il-pagi ugwali u dwar l-evalwazzjoni u l-klassifikazzjoni tax-xogħol newtrali għall-ġeneru.

¹⁶ Il-Kawża C-407/14, *María Auxiliadora Arjona Camacho vs Securitas Seguridad España SA*, ECLI:EU:C:2015:831, para. 45.

- (38) Skont il-ġurisprudenza tal-Qorti¹⁷, id-Direttiva 2006/54/KE stabbiliet dispożizzjonijiet biex tiżgura li l-oneru tal-provi jaqa' fuq il-konvenut meta jkun hemm każ *prima facie* ta' diskriminazzjoni. [...] **Madankollu, anki tali preżunzjoni mhijiex dejjem faċli għall-vittmi u l-qrati biex jistabbilixxuha. Fil-Kawża C-109/88 (il-kawża Danfoss) il-Qorti ddeċidiet li meta sistema ta' paga mhijiex kompletament trasparenti, l-oneru tal-provi għandu [...] jiġi ttrasferit lill-konvenut, irrispettivament mill-fatt li l-haddiem ikun wera każ *prima facie* ta' diskriminazzjoni fil-paga. Dan jenhtieg li jkun il-każ b'mod partikolari meta l-impjegatur ma jkunx ikkonforma b'mod manifestament negliġenti mal-obbligi tat-trasparenza fil-pagi skont din id-Direttiva, pereżempju billi jirrifjuta li jipprovdi informazzjoni mitluba mill-haddiema jew billi ma jirrappurtax id-differenza bejn il-ġeneri fil-pagi, fejn rilevanti.**
- (39) [...]
- (40) F'konformità mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, ir-regoli nazzjonali dwar it-termini għall-infurzar tad-drittijiet skont din id-Direttiva għandhom ikunu tali li ma jkunux jistgħu jiġu perċepiti li jagħmluha Prattikament impossibbli jew eċċessivament diffiċli li jiġu eżerċitati dawk id-drittijiet. Il-perjodi ta' preskrizzjoni joħolqu ostakli speċifiċi għall-vittmi ta' diskriminazzjoni bejn il-ġeneri fil-pagi. Għal dak il-għan, jenhtieg li jiġu stabbiliti standards minimi komuni. Dawk l-istandards jenhtieg li jiddeterminaw meta jibda l-perjodu ta' preskrizzjoni, it-tul ta' żmien tiegħu u ċ-ċirkustanzi li taħthom jiġi interrott jew sospiż. **Jenhtieg li l-Istati Membri jqisu li l-perijodi ta' preskrizzjoni ma jibdex jiddekorru qabel ma l-vjolazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali jew il-ksur tad-drittijiet jew l-obbligi skont din id-Direttiva jkun waqaf u r-rikorrent ikun jaf, jew jista' jkun raġonevolment mistenni li jkun jaf, dwar il-vjolazzjoni jew il-ksur jew qabel it-terminazzjoni tal-kuntratt ta' impjeg. Jenhtieg li l-Istati Membri [...] jipprevedu li l-perijodu ta' preskrizzjoni għat-tressiq tal-pretensjonijiet ikun ta' mill-inqas tliet snin. L-Istati Membri jistgħu wkoll jistabbilixxu perijodu ta' preskrizzjoni massimu itwal li fih ir-rikorrent ikun mehtieg jaġixxi.**

¹⁷ Il-Kawża C-109/88, *Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund I Danmark vs Dansk Arbejdsgiverforening*, għal Danfoss, ECLI:EU:C:1989:383.

- (41) L-ispejjeż tal-litigazzjoni joħolqu dizincentiv serju għall-vittmi tad-diskriminazzjoni bejn il-ġeneri fil-pagi biex jitolbu d-dritt tagħhom għal paga ugwali, li jwassal għal protezzjoni u infurzar insuffiċjenti tad-dritt għal paga ugwali. Sabiex jitneħħa dan l-ostaklu proċedurali qawwi għall-ġustizzja, **I-Istati Membri jenħtieġ li jippermettu lill-qrati jivvalutaw jekk ir-rikorrent tellief kellux raġunijiet validi biex iressaq il-pretensjoni quddiem il-qorti u jordnaw li r-rikorrent tellief ma jkollux iġarrab l-ispejjeż tagħha. Dan jenħtieġ li japplika b'mod partikolari meta konvenut ma jkunx ikkonforma mal-obbligi ta' trasparenza fil-pagi stipulati f'din id-Direttiva.**
- (42) L-Istati Membri jenħtieġ li jipprevedu **sanzjonijiet** effettivi, proporzjonati u dissważivi fil-każ ta' ksur ta' dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skont din id-Direttiva jew dispożizzjonijiet nazzjonali li diġà jkunu fis-seħħ fid-data tad-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva u li jkunu relatati mad-dritt għal paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta' valur ugwali. Tali **sanzjonijiet jistgħu** jinkludu multi, li għandhom jiġu stabbiliti f'livell [...] li jqis kif xieraq il-gravità u t-tul ta' żmien tal-ksur, ta' kwalunkwe intenzjoni possibbli li ssir diskriminazzjoni jew negligenza serja **min-naha tal-impjegatur**, u ta' kwalunkwe fattur aggravanti jew attenwanti ieħor li jista' japplika fiċ-ċirkustanzi tal-każ, pereżempju, fejn id-diskriminazzjoni bejn il-ġeneri fil-pagi **tkun ikkombinata ma'** diversi raġunijiet oħra ta' diskriminazzjoni. [...]
- (43) L-Istati Membri jenħtieġ li **jiżguraw li jkunu japplikaw sanzjonijiet** speċifiċi għal ksur ripetut ta' kwalunkwe dritt jew obbligu relatat ma' paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta' valur ugwali, biex jirriflettu s-severità tal-att u jiskoraġġixxu aktar ksur bħal dan. Tali **sanzjonijiet jistgħu** jinkludu tipi differenti ta' dizincentivi finanzjarji bħar-revoka ta' benefiċċji pubbliċi jew l-eskluzjoni, għal ċertu perjodu ta' żmien, minn kwalunkwe għoti ta' incentivi finanzjarji jew minn kwalunkwe offerta pubblika.

(44) L-obbligi fuq l-impjegaturi li jirrizultaw minn din id-Direttiva huma parti mill-obbligi applikabbli fl-oqsma tal-ligi ambjentali, soċjali u tax-xogħol li l-Istati Membri jridu jiżguraw il-konformità tagħhom skont id-Direttiva 2014/23/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁸, id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁹, id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁰ fir-rigward tal-partecipazzjoni fi proċeduri ta' akkwist pubbliku. Sabiex jikkonformaw ma' dawn l-obbligi sa fejn huwa kkonċernat id-dritt għal paga ugwali, l-Istati Membri jenħtieġ li b'mod partikolari jiżguraw li l-operaturi ekonomiċi, fit-twettiq ta' kuntratt pubbliku jew konċessjoni, ikollhom mekkaniżmi li jiffissaw il-pagi li ma jwasslux għal differenza fil-pagi bejn il-haddiema nisa u rgjel li ma tistax tiġi ġġustifikata minn fatturi newtrali għall-ġeneru fi kwalunkwe kategorija ta' haddiema li jwettqu xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali. Barra minn hekk, l-Istati Membri jenħtieġ li jikkunsidraw li l-awtoritajiet kontraenti jintroduċu, kif xieraq, **sanzjonijiet** u kundizzjonijiet ta' terminazzjoni li jiżguraw konformità mal-prinċipju tal-paga ugwali fit-twettiq ta' kuntratti u konċessjonijiet pubbliċi. Huma jistgħu jqisu wkoll in-nuqqas ta' konformità mal-prinċipju ta' paga ugwali mill-offerent jew minn wiehed mis-sottokuntratturi tiegħu meta jikkunsidraw l-applikazzjoni tar-raġunijiet għall-eskluzjoni jew deċiżjoni li ma jingħatax kuntratt lill-offerent li jissottometti l-aktar offerta ekonomikament vantaġġuza.

¹⁸ Id-Direttiva 2014/23/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-għoti ta' kuntratti ta' konċessjoni, ĠU L 94, 28.3.2014, p. 1.

¹⁹ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE, ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65.

²⁰ Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE, ĠU L 94, 28.3.2014, p. 243.

- (48) Sabiex jiġi żgurat monitoraġġ xieraq tal-implimentazzjoni tad-dritt għal paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa għall-istess xogħol jew xogħol ta' valur ugwali, l-Istati Membri jenħtieġ li [...] **jiżguraw li l-kompiti** fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-miżuri ta' trasparenza fil-pagi previsti f'din id-Direttiva **jitwettqu** u jiġbru ċerta data għall-monitoraġġ tal-inugwaljanzi fil-pagi u l-impatt tal-miżuri ta' trasparenza fil-pagi. **Fejn il-kompiti relatati mal-monitoraġġ tal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva jitwettqu minn korpi jew awtoritajiet differenti, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li dawn ikunu kkoordinati b'mod adegwat.**
- (49) Il-kumpilazzjoni ta' statistika tal-pagi mqasma skont **is-sess** u l-forniment lill-Kummissjoni (l-Eurostat) bi statistika akkurata u kompluta hija essenzjali għall-analizi u l-monitoraġġ tal-bidliet fid-differenza bejn il-ġeneri fil-pagi fuq livell tal-Unjoni. [...] Ir-Regolament [...] 530/1999²² **tal-Kunsill** jirrikjedi li l-Istati Membri jikkompilaw statistika ta' kull erba' snin dwar il-qligħ strutturali fil-livell mikro li tipprovdi data armonizzata għall-kalkolu tad-differenza bejn il-ġeneri fil-pagi. Statistika annwali ta' kwalità għolja tista' żżid it-trasparenza u ttejjeb il-monitoraġġ u s-sensibilizzazzjoni dwar l-inugwaljanza fil-pagi bejn il-ġeneri. Id-disponibbiltà u l-komparabbiltà ta' dan it-tip ta' data huma strumentali għall-valutazzjoni tal-iżviluppi kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll fl-Unjoni kollha kemm hi. **L-istatistika rilevanti trażmessa lill-Eurostat jenħtieġ li tingabar għall-finijiet tal-istatistika skont it-tifsira tar-Regolament 223/2009²³ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.**
- (50) Din id-Direttiva timmira li tikseb implimentazzjoni aħjar u aktar effettiva tal-prinċipju ta' paga ugwali [...] permezz tal-istabbiliment ta' rekwiżiti minimi komuni li għandhom japplikaw għall-intrapriżi u l-organizzazzjonijiet kollha madwar l-Unjoni Ewropea. Billi dan l-objettiv ma jistax jinkiseb b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u għandu għalhekk jinkiseb fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva, li sempliċiment tistabbilixxi standards minimi, ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ biex jintlaħaq dak l-objettiv.

²² Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 530/1999 tad-9 ta' Marzu 1999 li jikkonċerna l-istatistiċi strutturali dwar il-qligħ u dwar l-ispejjeż tax-xogħol (*ĠU L 63, 12.3.1999, p. 6*).

²³ **Ir-Regolament (KE) Nru 223/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2009 dwar l-istatistika Ewropea.**

- (51) Ir-rwol tas-shab soċjali huwa ta' importanza ewlenija fit-tfassil tal-mod kif il-miżuri ta' trasparenza fil-pagi jiġu implimentati fl-Istati Membri, speċjalment f'dawk b'kopertura għolja ta' negozjar kollettiv. L-Istati Membri għalhekk għandu jkollhom il-possibbiltà li jafdaw lis-shab soċjali bl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva kollha jew ta' parti minnha, sakemm jieħdu l-passi kollha meħtieġa biex jiżguraw li r-riżultati mixtieqa minn din id-Direttiva jkunu garantiti f'kull hin. **Barra minn hekk, jenhtieg li l-Istati Membri jkunu jistghu jippermettu lis-shab soċjali jzommu, jinneozjaw, jikkonkludu u jinforzaw ftehimiet kollettivi li jstabilixxu arrangamenti differenti dwar it-trasparenza fil-pagi, dment li r-riżultati mfittxija minn din id-Direttiva jiġu żgurati f'kull hin.**
- (52) Fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva l-Istati Membri jenhtieg li jevitaw li jimponu restrizzjonijiet amministrattivi, finanzjarji u legali b'tali mod li jzommu lura l-ħolqien u l-iżvilupp tal-intrapriżi **mikro**, żgħar u ta' daqs medju. L-Istati Membri huma għalhekk mistiedna jevalwaw l-impatt tal-att ta' traspożizzjoni tagħhom fuq l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju biex jiżguraw li dawn ma jiġux affettwati b'mod sproporzjonat, filwaqt li joqogħdu speċifikament attenti għall-mikrointrapriżi, li jtaffu l-piż amministrattiv, u li jipubblikaw ir-riżultati ta' dawn il-valutazzjonijiet.
- (53) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data gie kkonsultat skont l-Artikolu 42 tar-Regolament (UE) 2018/1725²⁴ u ta l-opinjoni tiegħu ²⁵ fis-**27 ta' April 2021**,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

²⁴ Ir-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deċiżjoni Nru 1247/2002/KE (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39).

²⁵ https://edps.europa.eu/system/files/2021-04/21-04-27_2021-0251_d0905_comments_en.pdf

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

Suġġett

Din id-Direttiva tistabbilixxi rekwiżiti minimi biex tissahha l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali [...] għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta' valur ugwali **bejn l-irġiel u n-nisa** minqax fl-Artikolu 157 tat-TFUE u l-projbizzjoni ta' diskriminazzjoni stabbilita fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2006/54/KE, b'mod partikolari permezz ta' trasparenza fil-pagi u mekkaniżmi msaħha ta' infurzar.

Artikolu 2

Kamp ta' Applikazzjoni

1. Din id-Direttiva tapplika għall-impjegaturi fis-setturi pubbliċi u privati.
 2. Din id-Direttiva tapplika għall-ħaddiema kollha li għandhom kuntratt ta' impjieg jew relazzjoni tax-xogħol kif iddefiniti mil-liġi, minn ftehimiet kollettivi u/jew mill-prattika fis-seħh f'kull Stat Membru b'kunsiderazzjoni għall-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja.
- 3.(ġdid) L-applikanti għall-impjieg għandhom ikunu koperti wkoll mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva għall-finijiet tal-Artikolu 5.**

Artikolu 3

Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
(-a) ġdid "prinċipju ta' paga ugwali" tfisser il-prinċipju ta' paga ugwali għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali bejn l-irġiel u n-nisa;

- (a) "paga" tfisser il-paga jew is-salarju ordinarju bażiku jew minimu u kwalunkwe remunerazzjoni oħra, kemm jekk fi flus kontanti kif ukoll jekk in natura, li l-ħaddiem jirċievi direttament jew indirettament ("komponenti kumplimentari jew varjabbli") mingħand l-impjegatur tiegħu għal xogħolu;
- (b) "livell tal-paga" tfisser il-paga annwali grossa u l-paga grossa fis-siegħa korrispondenti;
- (c) "differenza fil-pagi" tfisser id-differenza fil-livelli tal-paga medja bejn il-ħaddiema nisa u rġiel tal-impjegatur, espressa bħala perċentwal tal-livell tal-paga medja tal-ħaddiema rġiel;
- (d) "livell tal-paga medjana" tfisser il-paga tal-ħaddiem li jkollu nofs il-ħaddiema jaqilgħu aktar u nofs anqas milli jaqla' hu;
- (e) "differenza fil-paga medjana" tfisser id-differenza bejn il-livell tal-paga medjana tal-ħaddiema nisa u l-livell tal-paga medjana tal-ħaddiema rġiel espressa bħala perċentwal tal-livell tal-paga medjana tal-ħaddiema rġiel;
- (f) "faxxa tal-pagi kwartili" tfisser kull wiehed minn erba' gruppi ugwali ta' ħaddiema li huma maqsuma fihom skont il-livelli tal-pagi tagħhom – mill-aktar baxx sal-ogħla;
- (g) "kategorija ta' ħaddiema" tfisser ħaddiema li jwettqu l-istess xogħol jew xogħol ta' valur ugwali kkatégorizzati mill-impjegatur tal-ħaddiema **jew inkella** abbażi ta' kriterji **oġġettivi u newtrali għall-ġeneru [...] kif speċifikat fir-rigward tal-impjegatur ikkonċernat skont il-liġi, il-ftehimiet kollettivi u/jew il-prattika nazzjonali**;
- (h) "diskriminazzjoni diretta" tfisser is-sitwazzjoni fejn persuna tiġi ttrattata b'mod inqas favorevoli minn kif persuna oħra tiġi trattata, ġiet trattata jew tkun ittrattata f'sitwazzjoni komparabbli minħabba l-ġeneru;

- (i) "diskriminazzjoni indiretta" tfisser is-sitwazzjoni fejn dispożizzjoni, kriterju jew prattika apparentement newtrali tpoġġi lill-persuni ta' wieħed mill-ġeneri fi żvantagġ partikolari meta mqabbla ma' persuni tal-ġeneru l-ieħor, sakemm dik id-dispożizzjoni, dak il-kriterju jew dik il-prattika ma tkunx iġġustifikata oġġettivament minn għan leġittimu, u l-mezzi biex jintlaħaq dak l-għan ikunu xierqa u meħtieġa;
- (j) "korp tal-ugwaljanza" tfisser il-korp jew korpi maħtura skont l-Artikolu 20 tad-Direttiva 2006/54/KE, għall-promozzjoni, l-analizi, il-monitoraġġ u l-appoġġ tat-trattament ugwali tal-persuni kollha mingħajr diskriminazzjoni bbażata fuq il-ġeneru;
- (k) "[...] korp ta' kontroll" tfisser [...] il-korp jew korpi **responsabbli [...], skont il-liġi u/jew il-prattika nazzjonali, għal funzjonijiet ta' kontroll u/jew ta' spezzjoni [...] fir-rigward ta' kwistjonijiet ta' paga ugwali. Fejn applikabbli, is-shab soċjali jistgħu jwettqu dawn il-funzjonijiet;**
- (l)(ġdid) "rappreżentanti tal-haddiema" tfisser ir-rappreżentant tal-haddiema skont il-liġi u/jew il-prattika nazzjonali;**
- (m)(ġdid) "impjegatur mikro" tfisser impjegatur li jimpjega inqas minn għaxar persuni;**
- (n) (ġdid) "impjegatur żgħir" tfisser impjegatur li jimpjega mill-inqas għaxar persuni u inqas minn hamsin persuna;**

2. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, id-diskriminazzjoni tinkludi:
- (a) fastidju u fastidju sesswali, skont it-tifsira tal-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 2006/54/KE, kif ukoll kwalunkwe trattament inqas favorevoli bbażat fuq iċ-ċaħda ta' tali mgiba minn persuna jew is-sottomissjoni tagħha għaliha, meta tali fastidju jew trattament ikun relatat mal-eżerċizzju tad-drittijiet previsti f'din id-Direttiva jew ikun riżultat tiegħu;
 - (b) istruzzjoni biex issir diskriminazzjoni kontra persuni minhabba l-ġeneru;
 - (c) kwalunkwe trattament anqas favorevoli ta' mara relatat ma' tqala jew ma' leave tal-maternità fis-sens tad-Direttiva tal-Kunsill 92/85/KEE²⁶;
 - (d) (ġdid) kwalunkwe trattament inqas favorevoli ta' haddiem ibbażat fuq is-sess [...] skont it-tifsira tad-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2019/1158²⁷;**
 - (e) **(ġdid) [...] diskriminazzjoni bbażata fuq taħlita ta' sess u kwalunkwe raġuni jew bażi oħra ta' diskriminazzjoni protetta skont id-Direttiva 2000/43/KE jew id-Direttiva 2000/78/KE.**
3. **Il-paragrafu 2(e) ma jinvolvix obbligi addizzjonali għall-impjegaturi biex jiġbru data kif imsemmi f'din id-Direttiva relatata ma' raġunijiet protetti oħra ta' diskriminazzjoni minbarra s-sess.**

²⁶ Id-Direttiva tal-Kunsill 92/85/KEE tad-19 ta' Ottubru 1992 dwar l-introduzzjoni ta' miżuri biex jinkoraġġixxu t-titjib fis-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol għall-ħaddiema nisa tqal u ħaddiema li welldu reċentement, jew li qed iredgħu (l-għaxar Direttiva partikolari fis-sens tal-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 89/391/KEE) (ĠU L 348, 28.11.1992, p. 1).

²⁷ **Id-Direttiva (UE) 2019/1158 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar il-bilanċ bejn ix-xogħol u l-hajja privata għall-ġenituri u għall-persuni li jindukraw u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 2010/18/UE (ĠU L 188, 12.7.2019, p. 79–93)**

Xogħol ugwali u xogħol ta' valur ugwali

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-impjegaturi **jużaw mekkanizmu tal-iffissar tal-pagi jew strutturi tal-pagi [...]** li jiżguraw li n-nisa u l-irġiel jithallsu ndaqs għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta' valur ugwali.
 2. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex **jiżguraw** li jitqegħdu għad-dispożizzjoni għodod jew metodoloġiji **analitiċi** biex **l-impjegaturi jiġu appoġġati u ggwidati fil-valutazzjoni u t-tqabbil** tal-valur tax-xogħol f'konformità mal-kriterji stabbiliti f'dan l-Artikolu. Dawn l-għodod jew metodoloġiji jistgħu jinkludu sistemi ta' evalwazzjoni u klassifikazzjoni tax-xogħol newtrali għall-ġeneru. **Il-format għal tali għodod jew metodoloġiji jista' jiġi stabbilit skont il-liġi, il-ftehimiet kollettivi u/jew il-prattika nazzjonali.**
 3. **[...] Il-mekkanizmu tal-iffissar tal-pagi jew l-istrutturi tal-pagi għandhom jippermettu valutazzjoni ta' jekk il-haddiema humiex f'sitwazzjonijiet komparabbli fir-rigward tal-valur tax-xogħol, abbażi ta' kriterji oġġettivi u newtrali għall-ġeneru li m'għandhomx ikunu bbażati, kemm direttament kif ukoll indirettament, fuq is-sess tal-haddiema. Dawn il-kriterji oġġettivi għandhom jinkludu hiliet, sforz, responsabbiltà u kundizzjonijiet tax-xogħol, u, jekk adatt, kwalunkwe fattur iehor li huwa [...] rilevanti għall-impjegat jew il-pożizzjoni speċifika [...]. Dawn il-kriterji għandhom ukoll jiġu applikati b'mod oġġettiv newtrali għall-ġeneru.**
- 3a(ġdid) B'kont meħud tal-liġi, il-ftehimiet kollettivi u/jew il-prattika nazzjonali, l-Istati Membri jistgħu jafdaw lis-shab soċjali biex jiehdu l-miżuri msemmija fil-paragrafi 1 sa 3, jew biex jiehdu l-miżuri meħtieġa f'kooperazzjoni mas-shab soċjali, dment li l-obbligi skont dan l-Artikolu jiġu ssodisfati b'mod adegwat f'kull hin.**
4. [...]
 5. Fejn tintuża sistema ta' evalwazzjoni u klassifikazzjoni tax-xogħol għad-determinazzjoni tal-paga, din għandha tkun ibbażata fuq l-istess kriterji **oġġettivi u newtrali għall-ġeneru [...]**, u m'fassla b'tali mod li teskludi kwalunkwe diskriminazzjoni **diretta jew indiretta** fuq bażi ta' sess.

KAPITOLU II

Trasparenza fil-pagi

Artikolu 5

Trasparenza fil-pagi qabel l-ingaġġ

1. L-applikanti għall-impjieg għandu jkollhom id-dritt li jirċievu mingħand l-impjegatur prospettiv informazzjoni dwar il-paga [...] inizzjali jew il-medda tagħha, abbażi ta' kriterji oġġettivi u newtrali għall-ġeneru, li tkun ser tiġi attribwita għall-pożizzjoni kkonċernata. Tali informazzjoni għandha **tinghata biżżejjed minn qabel, jew f'avviż ta' pożizzjoni vakanti ippubblikat qabel l-intervista tal-impjieg, jew fi kwalunkwe każ qabel il-konkluzjoni tal-kuntratt tal-impjieg.**
2. Impjegatur ma għandux, [...] jistaqsi lill-applikanti dwar il-paga tagħhom fir-relazzjonijiet ta' impjieg preċedenti tagħhom.

Artikolu 6

Trasparenza fl-iffissar tal-pagi u l-politika ta' avvanz fil-paga

1. L-impjegatur għandu jagħmel faċilment aċċessibbli għall-ħaddiema tiegħu **liema** kriterji **jintużaw** biex jiġu ddeterminati l-**pagi**, il-livelli tal-pagi **u, fejn applikabbli**, il-progress fil-**pagi** għall-ħaddiema. Dawn il-kriterji għandhom ikunu **oġġettivi u newtrali** għall-ġeneru.
- 2.(ġdid) **L-Istati Membri jistgħu jeżentaw lill-impjegaturi mikro u żgħar mill-obbligu relatat mal-progressjoni fil-pagi skont il-paragrafu 1.**

Dritt għall-informazzjoni

1. Il-ħaddiema għandu jkollhom id-dritt li [...] **jitolbu u jirċievu informazzjoni bil-miktub** dwar il-livell tal-paga individwali tagħhom u l-livelli tal-paga medja, imqasma skont il-generu, għal kategoriji ta' ħaddiema li jagħmlu l-istess xogħol bħalhom jew xogħol ta' valur ugwali għal tagħhom, skont il-paragrafi **1a u 3**.

1a.(gdid) Il-ħaddiema għandu jkollhom il-possibbiltà li jitolbu u li jirċievu l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 permezz tar-rappreżentanti tagħhom, skont il-liġi u/jew il-prattika nazzjonali. Korp tal-ugwaljanza jista' wkoll jitlob u jirċievi l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 fuq talba ta' ħaddiem, skont il-liġi u/jew il-prattika nazzjonali.

2. L-impjegaturi għandhom jinformaw lill-ħaddiema kollha, fuq bażi annwali, bid-dritt tagħhom li jirċievu l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1.

2a.(gdid) B'deroga mill-paragrafu 2, l-impjegaturi mikro u żghar għandhom jinfurmaw lill-ħaddiema kollha kull sentejn dwar id-dritt tagħhom li jirċievu l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1.

3. L-impjegaturi għandhom jipprovdu l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 f'perjodu ta' żmien raġonevoli fuq talba tal-ħaddiem. L-informazzjoni għandha tingħata f'formati aċċessibbli għall-ħaddiema b'diżabilità fuq talba tagħhom.

4. [...]

5. Il-ħaddiema ma għandhomx jinżammu milli jiżvelaw il-paga tagħhom għall-fini tal-infurzar tal-prinċipju ta' paga ugwali [...].

6. L-impjegaturi jistgħu jirrikjedu li kwalunkwe ħaddiem [...] li jkun kiseb informazzjoni **għajr dik dwar il-paga jew il-livell tal-paga tiegħu stess** skont dan l-Artikolu ma għandux juża dik l-informazzjoni għal kwalunkwe skop ieħor għajr dak li jiddefendi **d-dritt** għal paga ndaqs [...].

Artikolu 8

Rappurtar dwar id-differenza fil-pagi bejn il-ħaddiema nisa u rġiel

1. L-impjegaturi b'mill-inqas 250 ħaddiem għandhom jipprovdu **annwalment** l-informazzjoni li ġejja dwar l-organizzazzjoni tagħhom, skont il-paragrafi 2, [...] u 5:
- (a) id-differenza fil-pagi bejn il-ħaddiema nisa u rġiel kollha;
 - (b) id-differenza fil-pagi bejn il-ħaddiema nisa u rġiel kollha f'komponenti kumplimentari jew varjabbli;
 - (c) id-differenza fil-paga medjana bejn il-ħaddiema nisa u rġiel kollha;
 - (d) id-differenza fil-paga medjana bejn il-ħaddiema nisa u rġiel kollha f'komponenti kumplimentari jew varjabbli;
 - (e) il-proporzjon ta' ħaddiema nisa u rġiel li jirċievu komponenti komplementari jew varjabbli;
 - (f) il-proporzjon ta' ħaddiema nisa u rġiel f'kull faxxa tal-pagi kwartili;
 - (g) id-differenza fil-pagi bejn il-ħaddiema nisa u rġiel skont il-kategoriji ta' ħaddiema mqassma skont is-salarju bażiku ordinarju u l-komponenti kumplimentari jew varjabbli.

1a(ġdid) Il-kriterju li għandu jiġi applikat biex jiġi ddeterminat jekk impjegatur huwiex soġġett għal rappurtar dwar il-pagi u valutazzjoni kongunta tal-pagi għandu jkun l-għadd totali tal-persunal.

2. L-akkuratezza tal-informazzjoni għandha tiġi kkonfermata mill-manigment tal-impjegatur.

3. **L-informazzjoni msemija fil-paragrafu 1, punti (a) sa (g) għandha tiġi kkomunikata lill-awtorità inkarigata mill-kompilazzjoni u mill-pubblikazzjoni ta' tali data skont l-Artikolu 26(3)(c). L-impjegatur jista' jippubblika l-informazzjoni msemija fil-paragrafu 1, il-punti (a) sa (f) fuq is-sit web tiegħu jew inkella għandu jagħmilha disponibbli pubblikament.**
4. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jikkompilaw l-informazzjoni stipulata fil-paragrafu 1, il-punti (a) sa (f) huma stess, abbażi ta' data amministrattiva bħal data pprovduta mill-impjegaturi lill-awtoritajiet tat-taxxa jew tas-sigurtà soċjali. Din l-informazzjoni għandha ssir pubblika skont l-**Artikolu 26(3)(c)**.
5. L-impjegatur għandu jipprovdi l-informazzjoni msemija fil-paragrafu 1, punt (g) lill-ħaddiema kollha u lir-rappreżentanti tagħhom [...]. **L-impjegatur** għandu jipprovdi **l-informazzjoni lill-korp ta' kontroll** u lill-korp tal-ugwaljanza fuq talba tagħhom. L-informazzjoni mill-erba' snin preċedenti, jekk tkun disponibbli, għandha tiġi pprovduta wkoll fuq talba.
6. [...]
7. [...] L-impjegatur **għandu jwieġeb** [...] **għat-talbiet mill-ħaddiema, ir-rappreżentanti tagħhom u l-korp ta' kontroll** għal kjarifiki u dettalji addizzjonali rigward kwalunkwe data pprovduta, inklużi spjegazzjonijiet dwar kwalunkwe differenza fil-pagi bejn il-ġeneri. **Il-korp tal-ugwaljanza jista' jitlob ukoll tali kjarifiki wara talba minn ħaddiem.** L-impjegatur għandu **jwieġeb** fi żmien raġonevoli billi jipprovdi tveġiba sostanzjata. Fejn id-differenzi bejn il-ġeneri fil-pagi ma jkunux iġġustifikati minn fatturi oġġettivi u newtrali għall-ġeneru, l-impjegatur għandu jirrimedja s-sitwazzjoni f'kooperazzjoni mill-qrib mar-rappreżentanti tal-ħaddiema, **il-korp ta' kontroll** u/jew il-korp tal-ugwaljanza.

Valutazzjoni kongunta tal-pagi

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa biex jiżguraw li l-impjegaturi b'mill-inqas 250 haddiem iwettqu, f'kooperazzjoni mar-rappreżentanti tal-ħaddiema tagħhom, valutazzjoni kongunta tal-pagi meta jiġu ssodisfati ż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin:
 - (a) ir-rappurtar dwar il-pagi mwettaq skont l-Artikolu 8 juri differenza fil-livell tal-paga medja bejn il-ħaddiema nisa u rġiel ta' mill-inqas 5 fil-mija fi kwalunkwe kategorija ta' ħaddiema;
 - (b) l-impjegatur ma jkunx iġġustifika din id-differenza fil-livell tal-paga medja permezz ta' **kriterji** oġġettivi u newtrali għall-ġeneru.

2. Il-valutazzjoni kongunta tal-pagi **għandha titwettaq sabiex jiġu identifikati, irrimedjati u pprevenuti d-differenzi fil-pagi bejn il-ħaddiema nisa u rġiel li ma jistgħux jiġu ġġustifikati b'fatturi oġġettivi u newtrali għall-ġeneru u għandha tinkludi dan li ġej:**

 - (a) analizi tal-proporzjon ta' ħaddiema nisa u rġiel f'kull kategorija ta' ħaddiema;
 - (b) informazzjoni [...] dwar il-medja tal-livelli tal-pagi tal-ħaddiema nisa u rġiel u komponenti komplementari jew varjabbli għal kull kategorija ta' ħaddiema;
 - (c) l-identifikazzjoni ta' kwalunkwe differenza fil-livelli **medji** tal-pagi bejn il-ħaddiema nisa u rġiel f'kull kategorija ta' ħaddiema;
 - (d) ir-raġunijiet għal dawn id-differenzi fil-livelli **medji** tal-pagi u ġustifikazzjonijiet oġġettivi u newtrali għall-ġeneru, jekk ikun hemm, kif stabbilit b'mod kongunt mir-rappreżentanti tal-ħaddiema u l-impjegatur;

- (e) miżuri biex jiġu indirizzati differenzi bħal dawn jekk ma jkunux ġustifikati abbażi ta' kriterji oġġettivi u newtrali għall-ġeneru;
 - (f) **evalwazzjoni [...]** ta' kwalunkwe miżura **minn** valutazzjonijiet kongunti preċedenti tal-pagi.
3. L-impjegaturi għandhom jaġhmlu l-valutazzjonijiet kongunti tal-pagi disponibbli għall-ħaddiema, ir-rappreżentanti tal-ħaddiema **u jikkomunikawhom [...]** lill-awtorità **inkarigata mill-ġbir tal-valutazzjoni kongunta tal-pagi** skont l-Artikolu 26(3)(d). Il-**valutazzjoni kongunta tal-pagi għandha tkun disponibbli għall-korp tal-ugwaljanza u l-korp ta' kontroll, fuq talba tagħhom.**
4. **[...] Meta jimplementa l-miżuri mill-valutazzjoni kongunta tal-pagi,** l-impjegatur għandu jirrimedja d-**differenzi mhux ġustifikati fil-pagi,** f'kooperazzjoni mill-qrib mar-rappreżentanti tal-ħaddiema, **b'kont meħud tal-liġi u/jew il-prattiki nazzjonali. [...]** Il-**korp ta' kontroll** u/jew il-korp tal-ugwaljanza **jista' jintalab jipparteċipa fil-proċess.** Din l-azzjoni għandha tinkludi l-istabbiliment ta' evalwazzjoni u klassifikazzjoni tax-xogħol newtrali għall-ġeneru biex jiġi żgurat li tiġi eskluża kwalunkwe diskriminazzjoni diretta jew indiretta fil-pagi abbażi tal-ġeneru.

Artikolu 10

Protezzjoni tad-data

1. Sa fejn kwalunkwe informazzjoni pprovduta skont il-miżuri meħuda skont l-Artikoli 7, 8, u 9 tinvolvi l-ipproċessar ta' data personali, din għandha tiġi pprovduta f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679.
2. Kwalunkwe data personali pproċessata [...] skont l-Artikoli 7, 8 jew 9, ma għandhiex tintuża għal xi skop ieħor hlief biex jiġi implimentat il-prinċipju ta' paga ugwali [...].

3. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li, fejn l-iżvelar ta' informazzjoni skont l-Artikoli 7, 8 u 9 iwassal għall-iżvelar, direttament jew indirettament, tal-paga ta' kohaddiem identifikabbli, ir-rappreżentanti tal-ħaddiema, **il-korp ta' kontroll** jew il-korp tal-ugwaljanza biss għandu jkollhom aċċess għal dik l-informazzjoni. Ir-rappreżentanti jew il-korp tal-ugwaljanza għandhom jagħtu pariri lill-ħaddiema dwar pretensjoni possibbli skont din id-Direttiva mingħajr ma jiżvelaw il-livelli attwali tal-pagi ta' ħaddiema individwali li jagħmlu l-istess xogħol jew xogħol ta' valur ugwali. **Għall-finijiet ta' monitoraġġ skont [...] l-Artikolu 26 l-informazzjoni għandha ssir disponibbli [...]** mingħajr restrizzjoni.

Artikolu 11

Djalogu soċjali

Mingħajr preġudizzju għall-awtonomija tas-shab soċjali u f'konformità mal-liġi u l-prattika nazzjonali, l-Istati Membri għandhom **jieħdu miżuri adegwati biex jiżguraw l-involviment effettiv tas-shab soċjali, billi jiddiskutu d-drittijiet u l-obbligi skont din id-Direttiva, fejn applikabbli, [...] fuq talba tagħhom.**

KAPITOLU III

Rimedji u infurzar

Artikolu 12

Difiża tad-drittijiet

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, wara rikors possibbli għal konċiljazzjoni, proċeduri ġudizzjarji għall-infurzar tad-drittijiet u l-obbligi relatati mal-prinċipju ta' paga ugwali [...] jkunu disponibbli għall-ħaddiema kollha li jhossuhom li ġew trattati ħazin minħabba nuqqas ta' applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali [...]. Dawn il-proċeduri għandhom ikunu faċilment aċċessibbli għall-ħaddiema u għal dawk li jaġixxu fisimhom, anke wara li r-relazzjoni tax-xogħol li fiha jkun allegat li seħħet id-diskriminazzjoni tkun intemmet.

Artikolu 13

Proċeduri f'isem il-ħaddiema jew b'appoġġ għalihom

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-assoċjazzjonijiet, l-organizzazzjonijiet, il-korpi tal-ugwaljanza u r-rappreżentanti tal-ħaddiema jew entitajiet legali oħra li, skont [...] id-dritt nazzjonali, ikollhom interess legittimu li jiżguraw l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, ikunu jistgħu jinvolvu ruħhom fi kwalunkwe proċedura **amministrattiva jew** ġudizzjarja [...] sabiex jinfurzwaw [...] id-drittijiet jew obbligi relatati mal-prinċipju ta' paga ugwali [...]. Huma jistgħu jaġixxu f'isem jew b'appoġġ għal ħaddiem li jkun **allegat** vittma ta' ksur ta' kwalunkwe dritt jew obbligu relatat mal-prinċipju ta' paga ugwali [...], bl-approvazzjoni ta' dan tal-aħħar.
2. Il-korpi tal-ugwaljanza u r-rappreżentanti tal-ħaddiema għandu jkollhom ukoll id-dritt li jaġixxu f'isem diversi ħaddiema jew b'appoġġ għalihom, bl-approvazzjoni ta' dawn tal-aħħar, **jekk ikun previst fid-dritt nazzjonali.**

Artikolu 14

Dritt għal kumpens

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe haddiem li jkun sofra ħsara bħala riżultat ta' ksur ta' kwalunkwe dritt jew obbligu relatat mal-prinċipju ta' paga ugwali [...] għandu jkollu d-dritt li jitlob u jikseb kumpens shiħ jew riparazzjoni shiħa, kif iddeterminat mill-Istat Membru, għal dik il-ħsara.
2. Il-kumpens jew ir-riparazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tiżgura kumpens jew **riparazzjoni reali u effettiva kif jiġi ddeterminat mill-Istati Membri** għat-telf u l-ħsara mgarrba, b'mod li jkun dissważiv u proporzjonat għall-ħsara mgarrba.
3. Il-kumpens **jew ir-riparazzjoni** għandu jqiegħed lill-haddiem li jkun sofra ħsara fil-pożizzjoni li fiha kienet tkun dik il-persuna kieku ma gietx iddiskriminata abbazi tal-generu jew li kieku ma seħħ l-ebda ksur ta' xi wieħed mid-drittijiet jew obbligi relatati ma' paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta'valur ugwali. **L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kumpens jew ir-riparazzjoni** jinkludu l-irkupru shiħ ta' hlas b'lura u bonusijiet jew pagamenti in natura relatati, kumpens għal opportunitajiet mitlufa u preġudizzju morali **kif ukoll [...]** imghax fuq l-arretrati.
4. Il-kumpens jew ir-riparazzjoni ma tistax tkun limitata mill-iffissar ta' limitu oghla preċedenti.

Artikolu 15

Rimedji oħra

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **f'każ ta' ksur tad-drittijiet jew l-obbligi relatati mal-prinċipju ta' paga ugwali [...]** il-qrati jew awtoritajiet kompetenti oħra, **f'konformità mar-regoli nazzjonali**, jistgħu **johorġu**, fuq talba tar-rikorrent u bi spejjeż tal-konvenut:

- (a) [...] ordni [...] **biex jitwaqqaf** il-ksur;
- (b) [...] ordni [...] biex jittiehdu [...] mizuri għal konformità [...] **mad-drittijiet** jew l-obbligi relatati mal-prinċipju ta' paga ugwali [...].

In-nuqqas ta' konformità ma' kwalunkwe waħda minn dawn l-ordnijiet għandu, fejn xieraq, ikun soġġett għal hlas rikorrenti ta' penali, bil-għan li tiġi żgurata konformità **mal-ordni**.

Artikolu 16

Trasferiment tal-oneru tal-provi

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa, skont is-sistemi nazzjonali ġudizzjarji tagħhom, sabiex jiżguraw li, meta haddiema li jhossuhom li ġew ittrattati hażin minhabba li l-prinċipju ta' paga ugwali ma jkunx ġie applikat għalihom, jistabbilixxu, quddiem qorti jew awtorità kompetenti oħra, fatti li minnhom jista' jkun prezunt li kien hemm diskriminazzjoni diretta jew indiretta, għandha tkun ir-responsabbiltà tal-konvenut li jagħti prova li ma kienx hemm diskriminazzjoni diretta jew indiretta b'rabta mal-pagi.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fi proċedimenti [...] **ġudizzjarji dwar diskriminazzjoni allegata [...] fil-pagi**, fejn impjegatur **ma jkunx implimenta l-obbligi tat-trasparenza fil-pagi kif** stabbiliti fl-Artikoli 5 sa 9 ta' din id-Direttiva **b'mod manifestament negligenti**, għandu jkun l-impjegatur li jagħti prova li ma kien hemm l-ebda diskriminazzjoni bhal din.
3. [...]
4. Din id-Direttiva ma twaqqafx lill-Istati Membri milli jintroduċu regoli probatorji li jkunu aktar favorevoli għall-attur fi proċedimenti istitwiti biex jinfurzaw kwalunkwe wieħed mid-drittijiet jew l-obbligi relatati ma' paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa għal xogħol ugwali jew għal xogħol ta' valur ugwali.
5. L-Istati Membri ma għandhomx għalfejn japplikaw il-paragrafu 1 għall-proċedimenti fejn ikun il-kompitu tal-qorti jew tal-korp kompetenti li jinvestiga l-fatti tal-każ.
6. Dan l-Artikolu ma għandux japplika għall-proċeduri kriminali, sakemm ma jkunx ipprovdut mod ieħor mid-dritt nazzjonali.

Artikolu 16a (ġdid)

Prova ta' xogħol ugwali u xogħol ta' valur ugwali

1. **Meta jiġi vvalutat jekk haddiema nisa u rġiel humiex qed iwettqu l-istess xogħol jew xogħol ta' valur ugwali, il-valutazzjoni ta' jekk il-haddiema jinsabux f'sitwazzjoni komparabbli ma ghandhiex tkun limitata għal sitwazzjonijiet li fihom haddiema nisa u rġiel jahdmu għall-istess impjegatur iżda ghandha tiġi estiża għal sors uniku li jistabbilixxi l-kundizzjonijiet tal-paga. Jeżisti sors uniku meta dan jistipula l-elementi kollha ta' paga rilevanti għat-tqabbil tal-haddiema.**
2. **Il-valutazzjoni ta' jekk il-haddiema jinsabux f'sitwazzjoni komparabbli lanqas ma ghandha tkun limitata għal haddiema impjegati fl-istess żmien bhall-haddiem ikkonċernat.**
3. **F'sitwazzjoni fejn ma jkun jista' jiġi stabbilit l-ebda komparatur reali, għandu jkun permess li tintuża kwalunkwe evidenza oħra biex tinghata prova tad-diskriminazzjoni allegata fil-pagi, inkluż statistika jew tqabbil ta' kif haddiem jiġi ttrattat f'sitwazzjoni komparabbli.**

Artikolu 17

Aċċess għall-evidenza

1. **L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fi proċedimenti li jikkonċernaw pretensjoni għal **paga ugwali** [...], il-qrati nazzjonali jew l-awtoritajiet kompetenti jkunu jistgħu jordnaw lill-konvenut jiżvela kwalunkwe evidenza rilevanti li tinsab fil-kontroll tagħhom, **f'konformità mal-liġi u l-prattika nazzjonali.****
2. **L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-qrati **jew l-awtoritajiet kompetenti** nazzjonali jkollhom is-setgħa li jordnaw li tiġi żvelata evidenza li jkun fiha informazzjoni kunfidenzjali meta jikkunsidrawha rilevanti għall-pretensjoni għal **paga ugwali**. Huma għandhom jiżguraw li, meta jordnaw l-iżvelar ta' tali informazzjoni, il-qrati nazzjonali jkollhom għad-dispożizzjoni tagħhom miżuri effettivi biex jipproteġu tali informazzjoni, **f'konformità ma' regoli proċedurali nazzjonali.****
3. **[...]**

Artikolu 18

Perjodi ta' preskrizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom **jiżguraw li** jkun hemm regoli li **japplikaw** għall-perjodi ta' preskrizzjoni biex jitressqu pretensjonijiet rigward paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali. Dawk ir-regoli għandhom jiddeterminaw meta jibda jiddekorri l-perjodu ta' limitazzjoni, id-durata tiegħu u ċ-ċirkostanzi li taħthom jiġi interrott jew sospiż **b'kont mehud li l-perjodi ta' limitazzjoni ma għandhomx jibdew jiddekorru qabel ma r-rikorrent ikun jaf, jew jista' jkun raġonevolment mistenni li jkun jaf dwar il-ksur. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li l-perjodu ta' limitazzjoni ma jibdiex jiddekorri qabel it-terminazzjoni tal-kuntratt ta' impjeg. Dan għandu jkun stabbilit għal mhux inqas minn tliet snin.**
 2. [...]
 3. [...]
 4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li perjodu ta' preskrizzjoni jiġi sospiż jew, skont id-dritt nazzjonali, jiġi interrott, malli r-rikorrent jiehu azzjoni billi jressaq pretensjoni **quddiem il-qorti** jew jipprezenta l-pretensjoni għall-attenzjoni tal-impjegatur **direttament jew permezz tar-rappreżentanti tal-haddiema, il-korp ta' kontroll** jew il-korp tal-ugwaljanza.
- 5.(gdid) Dan l-Artikolu jistabbilixxi regoli uniformi dwar il-perjodi ta' limitazzjoni u ma jindirizzax il-kwistjoni tar-regoli dwar l-iskadenza tal-pretensjonijiet.**

Artikolu 19

Spejjeż legali u ġudizzjarji

[...] L-Istati Membri għandhom jiżguraw li f'każijiet fejn konvenut [...] jirbaħ kawża dwar diskriminazzjoni fil-pagi, **il-qorti jkollha l-possibiltà li tivvaluta, skont il-liġi nazzjonali, jekk ir-rikorrent tellief kellux raġunijiet validi biex iressaq il-pretensjoni quddiem il-qorti, u tordna li r-rikorrent tellief ma jkollux iġarrab l-ispejjeż tagħha. [...]**

Artikolu 20

Sanzjonijiet

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar **sanzjonijiet effettivi, proporzjonati u dissważivi** applikabbli għall-ksur **tad-drittijiet u l-obbligi relatati mal-prinċipju ta' paga ugwali [...]**. L-Istati Membri għandhom **jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li dawn ikunu implimentati u**, mingħajr dewmien, jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'dawk ir-regoli u b'dawk il-miżuri u bi kwalunkwe emenda sussegwenti li taffettwahom.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li [...] **s-sanzjonijiet jiggarrantixxu effett ta' deterrent reali għall-ksur tad-drittijiet u l-obbligi relatati mal-prinċipju ta' paga ugwali. Dawn jistghu jinkludu multi.**
3. L-Istati Membri għandhom **jiżguraw li japplikaw sanzjonijiet** speċifiċi f'każ ta' ksur ripetut tad-drittijiet u l-obbligi relatati mal-paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa [...].
4. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li **s-sanzjonijiet** previsti jiġu applikati b'mod effettiv fil-prattika.

Artikolu 21

Kwistjonijiet ta' paga ugwali f'kuntratti pubbliċi jew konċessjonijiet

1. Il-miżuri xierqa li jieħdu l-Istati Membri skont l-Artikolu 30(3) tad-Direttiva 2014/23/UE, l-Artikolu 18(2) tad-Direttiva 2014/24/UE u l-Artikolu 36(2) tad-Direttiva 2014/25/UE, għandhom jinkludu miżuri biex jiżguraw li, fit-twertiq ta' kuntratti pubbliċi jew konċessjonijiet, l-operaturi ekonomiċi jikkonformaw mal-obbligi relatati mal-paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali.

2. L-Istati Membri għandhom jikkunsidraw li l-awtoritajiet kontraenti jintroduċu, kif xieraq, **sanzjonijiet** u kundizzjonijiet ta' terminazzjoni li jiżguraw konformità mal-prinċipju tal-paga ugwali fit-twettiq ta' kuntratti u konċessjonijiet pubbliċi. Fejn l-awtoritajiet tal-Istati Membri jaġixxu skont l-Artikolu 38(7)(a) tad-Direttiva 2014/23/UE, l-Artikolu 57(4)(a) tad-Direttiva 2014/24/UE, jew l-Artikolu 80(1) tad-Direttiva 2014/25/UE flimkien mal-Artikolu 57(4)(a) tad-Direttiva 2014/24/UE, huma jistgħu jeskludu jew jistgħu jintalbu mill-Istati Membri jeskludu kwalunkwe operatur ekonomiku milli jipparteċipa fi proċedura ta' akkwist pubbliku meta jkunu jistgħu juru bi kwalunkwe mezz xieraq il-ksur tal-obbligi msemmija fil-paragrafu 1, relatati jew ma' nuqqas ta' konformità mal-obbligi tat-trasparenza fil-pagi jew ma' diskrepanza fil-pagi ta' aktar minn 5 fil-mija fi kwalunkwe kategorija ta' haddiema li mhijiex ġustifikata mill-impjegatur abbażi ta' kriterji oggettivi, newtrali għall-ġeneru. Dan huwa mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dritt jew obbligu ieħor stabbilit fid-Direttiva 2014/23/UE, id-Direttiva 2014/24/UE jew id-Direttiva 2014/25/UE.

Artikolu 22

Vittimizzazzjoni u protezzjoni kontra trattament anqas favorevoli

1. Il-haddiema u r-rappreżentanti tagħhom ma għandhomx jiġu ttrattati b'mod inqas favorevoli minhabba li jkunu eżerċitaw id-drittijiet tagħhom relatati mal-paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa **jew ikunu appoġġaw persuna oħra għall-protezzjoni tad-drittijiet tagħha.**
2. L-Istati Membri għandhom jintroduċu fis-sistemi legali nazzjonali tagħhom il-miżuri meħtieġa għall-protezzjoni tal-haddiema, inklużi dawk li huma rappreżentanti tal-haddiema [...], kontra s-sensja jew trattament negattiv ieħor mill-impjegatur bħala reazzjoni għal ilment fl-impriza jew għal kwalunkwe proċediment legali mmirat lejn l-infurzar tal-konformità ma' kwalunkwe dritt jew obbligu relatat mal-paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa.

Artikolu 23

Relazzjoni mad-Direttiva 2006/54/KE

Il-Kapitolu III ta' din id-Direttiva għandu japplika għal proċedimenti li jikkoncernaw kwalunkwe dritt jew obbligu relatat mal-prinċipju ta' paga ugwali [...] stipulat fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2006/54/KE.

KAPITOLU IV

Dispożizzjonijiet orizzontali

Artikolu 24

Livell ta' protezzjoni

1. L-Istati Membri jistgħu jintroduċu jew iżommu dispożizzjonijiet li huma iktar favorevoli għall-ħaddiema minn dawk stabbiliti f'din id-Direttiva.
2. L-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva ma għandha taħt l-ebda ċirkustanza tikkostitwixxi raġunijiet għat-tnaqqis fil-livell tal-protezzjoni fl-oqsma koperti b'din id-Direttiva. **Dan għandu jkun minghajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri u tas-shab soċjali li jistabbilixxu, fid-dawl ta' ċirkostanzi li jinbidlu, arrangamenti legiżlattivi, regolatorji, kollettivi jew kuntrattwali minbarra dawk fis-seħh fi [għandha tiddaħhal id-data tal-adozzjoni ta' din id-Direttiva], dment li jkun hemm konformità mar-rekwiziti minimi stabbiliti f'din id-Direttiva u li l-livell eżistenti ta' protezzjoni ma jitnaqqasx.**

Artikolu 25

Korpi tal-ugwaljanza

1. Minghajr preġudizzju għall-kompetenza tal-**korp ta' kontroll** jew ta' korpi oħra li jinfurzaw id-drittijiet tal-ħaddiema, inklużi s-shab soċjali, il-korpi tal-ugwaljanza [...] stabbiliti skont id-Direttiva 2006/54/KE għandhom ikunu kompetenti fir-rigward ta' kwistjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri attivi biex **jippromwovu** kooperazzjoni u koordinazzjoni mill-qrib bejn [...] il-korpi tal-ugwaljanza u l-korpi ta' [...] **kontroll [...] fir-rigward ta' kwistjonijiet relatati mal-prinċipju ta' paga ugwali.**
3. L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-korpi għall-ugwaljanza bir-riżorsi adegwati meħtieġa biex iwettqu l-funzjonijiet tagħhom b'mod effettiv fir-rigward tar-rispett għad-dritt għal paga ugwali bejn l-irġiel u n-nisa għall-istess xogħol jew għal xogħol ta' valur ugwali. [...]

Artikolu 26

Monitoraġġ u sensibilizzazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-monitoraġġ **u l-appoġġ** konsistenti **u koordinati** tal-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali [...] u l-infurzar tar-rimedji kollha disponibbli.
2. [...]
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kompiti **li ġejjin[...] jitwettqu:**
 - (a) **titqajjem** kuxjenza fost l-impriżi u l-organizzazzjonijiet pubbliċi u privati, is-sħab soċjali u l-pubbliku ġenerali għall-fini tal-promozzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali u d-dritt għal trasparenza fil-pagi;
 - (b) **jiġu analizzati** l-kawżi tad-differenza bejn il-ġeneri fil-pagi u jitfasslu għodod li jgħinu [...] fil-valutazzjoni tal-inugwaljanzi fil-pagi;
 - (c) **tingabar** data minghand l-impjegaturi skont l-Artikolu 8, **u tiġi ppubblikata minnufih id-data msemija fl-Artikolu 8(1), il-punti (a) sa (f) b'mod faċli, aċċessibbli u faċli għall-utent, u li jippermetti tqabbil bejn l-impjegaturi, is-setturi u r-reġjuni tal-Istat Membru kkonċernat. L-informazzjoni mill-erba' snin preċedenti, jekk tkun disponibbli, għandha tkun aċċessibbli wkoll;**

- (d) **jingabru** r-rapporti kongunti ta' valutazzjoni tal-paga skont l-Artikolu 9(3);
- (e) **tigi aggregata** d-data dwar l-għadd u t-tipi ta' pretensjonijiet ta' diskriminazzjoni fil-pagi mressqa quddiem il-qrati u lmenti mressqa quddiem l-awtoritajiet pubbliċi kompetenti, inklużi l-korpi tal-ugwaljanza.

4. L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni **kull sentejn, f'sottomissjoni wahda**, id-data msemmija fil-paragrafu 3, il-punti (c), (d), u (e) [...].

Artikolu 27

Negozjar u azzjoni kollettivi

1. Din id-Direttiva ma għandha bl-ebda mod taffettwa d-dritt li jiġu nnegozjati, konklużi u infurzati ftehimiet kollettivi u li tittiehed azzjoni kollettiva skont il-liġi jew il-prattika nazzjonali.
- 2.(gdid) **F'konformità mal-liġi u l-prattika nazzjonali, l-Istati Membri jistghu jippermettu lis-shab soċjali jzommu, jinnegozjaw, jikkonkludu u jinfurzaw ftehimiet kollettivi li jistabbilixxu arrangamenti dwar it-trasparenza fil-pagi_dment li r-riżultati mfittxija minn din id-Direttiva jkunu żgurati f'kull hin.**

Artikolu 28

Statistika

Kull sena l-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni (Eurostat) **data nazzjonali aġġornata għall-kalkolu tad-differenza** bejn il-ġeneri fil-pagi [...] **f'forma mhux aġġustata [...].**

Din l-istatistika għandha tkun diżaggregata skont **is-sess**, is-settur ekonomiku, il-hin tax-xogħol (full-time/part-time), il-kontroll ekonomiku (sjieda pubblika/privata) u l-età u tigi kkalkulata fuq bazi annwali.

L-ewwel data annwali dwar il-pagi tal-ġeneri għandha tigi trażmessa mhux qabel il-31 ta' Jannar 2028 għas-sena ta' referenza 2026.

Artikolu 29

Tixrid ta' informazzjoni

L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri attivi biex jiżguraw li d-dispożizzjonijiet li jadottaw skont din id-Direttiva, flimkien mad-dispożizzjonijiet rilevanti li diġà huma fis-seħh, jingiebu għall-attenzjoni tal-persuni kkonċernati fit-territorju kollu tagħhom permezz tal-mezzi kollha xierqa.

Artikolu 30

Implimentazzjoni

L-Istati Membri jistgħu jafdaw lis-shab soċjali bl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, **f'konformità mal-liġi u/jew il-prattika nazzjonali dwar ir-rwol tas-shab soċjali**, dment li l-Istati Membri jieħdu l-passi kollha meħtieġa biex jiżguraw li r-riżultati mixtieqa minn din id-Direttiva jkunu garantiti f'kull ħin.

Artikolu 31

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa [tliet snin wara d-dhul fis-seħh]. Huma għandhom jinformaw minnufih lill-Kummissjoni dwar dan.
2. Meta jinformaw lill-Kummissjoni, l-Istati Membri għandhom jakkumpanjaw din l-informazzjoni wkoll b'sommarju tar-riżultati tal-valutazzjoni tagħhom dwar l-impatt tal-att ta' traspożizzjoni tagħhom fuq l-intraprizi **mikro**, żgħar u ta' daqs medju u b'referenza għal fejn tali valutazzjoni tiġi ppubblikata.
3. Meta l-Istati Membri jadottaw dawk id-dispożizzjonijiet, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi ta' kif issir dik ir-referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

Artikolu 32

Rapportar u rieżami

1. Sa [*tmien snin wara d-dhul fis-seħħ*] l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni l-informazzjoni kollha dwar kif din id-Direttiva giet applikata u x'kien l-impatt tagħha fil-prattika.
2. Abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-Istati Membri, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u tipproponi, fejn xieraq, emendi legiżlattivi.

Artikolu 33

Dhul fis-seħħ

Id-Direttiva għandha tidhol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 34

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President